

Годишен извештај 2012

NLB Нов пензиски фонд

Содржина

1. Профил на Друштвото	4
2. Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје	6
3. Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура	13
3.1. Корпоративно управување	13
3.2. Кодекс за добро корпоративно управување	15
3.3. Внатешна ревизија	16
3.4. Спонзорства и донации	16
3.5. Судски постапки	17
4. Деловна етика	19
4.1. Етички кодекс	19
4.2. Спречување перење пари	19
5. Деловни политики	21
5.1. Политика на вложувања на средствата на Друштвото со цел одржување и поддршка на успешноста во работењето на Друштвото	21
5.2. Политика на дивиденди	21
5.3. Политика на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина	21
5.4. Големи зделки	22
6. Показатели за движење на пазарите на капитал во 2012 година	24
6.1. Странски пазари на капитал	24
6.2. Домашни пазари на капитал	27
6.3. Макроекономски случувања во 2012 година	29
7. Резултати од работењето	32
7.1. Продажба	32
7.2. ОДПФ НЛБ Пензија плус	32
7.3. Маркетинг и ПР активности	33
7.4. Агентска мрежа	34
7.5. Управување со средствата на пензиските фондови	34
7.6. Доброволен пензиски фонд	40
8. Управување со ризици	47
8.1. Управување со ризиците на Друштвото	47
8.2. Управување со ризиците на Фондовите	48
9. Информатичка технологија	52
9.1. Сигурност на информацискиот систем	52

10. Управување со човечи ресурси	54
10.1. Развој и обука на вработените	54
10.2. Систем на внатрешно информирање базиран на веб (ИНФОНЕТ)	55
10.3. Студентски пракси	55
11. Организациона поставеност	57
12. Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2012	
Со Извештај на независниот ревизор	58

1. Профил на Друштвото

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје е првото друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови во Република Македонија. Основано во 2005 година како друштво за управување со задолжителен пензиски фонд, а од 2009 година ја проширува дејноста и добива дозвола за управување со првиот доброволен пензиски фонд.

Друштвото управува со Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд и Отворениот доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус.

Друштвото е член на НЛБ Групацијата. Негови акционери се Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана и НЛБ Тутунска банка АД Скопје. Членството во Групацијата и корпоративниот бренд на НЛБ носат посебен квалитет во работењето на Друштвото, којшто подразбира трансфер на знаење, искуство и технологија меѓу членките на Групацијата.

Од основањето до денес Друштвото остварува континуиран раст и унапредување во сите сегменти во работењето што се должи на воспоставената корпоративна култура, создавањето сопствена традиција поддржана со брендот на НЛБ, ангажирањето на професионалниот кадар и современата информатичка технологија.

Поаѓајќи од својата примарна дејност Друштвото посветува особено внимание на непосредна презентација на понудата на своите продукти, задолжително и доброволно пензиско осигурување, како и континуираното проширување и унапредување на услугите што ги нуди на своите членови. Инвестирањето на средствата на пензиските фондови, претставува примарна одговорност на добро организиран и високостручен тим. Друштвото е долгорочно определено во процесот на управувањето со средствата на пензиските фондови да обезбеди приноси од инвестирањето што ќе ги зголемат заштедите за посигурна и постабилна иднина на членовите.

Визија

Нашата визија е да бидеме еден од предводниците на реформиранот пензиски систем во Република Македонија и заедно со останатите институции, да придонесеме за подобрување, успешност и развој на пензискиот систем кој претставува спој на социјални и финансиски аспекти и има исклучително значење за поединецот, компаниите и општеството во целина.

Мисија

Нашата мисија е да бидеме сигурно и доверливо Друштво кое воспоставува високи стандарди на квалитет во работењето во областа на пензиското осигурување и обезбедува домаќинско управување со имотот на своите членови.

2

Основни податоци за
НЛБ Нов пензиски фонд
АД Скопје

2. Основни податоци за НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје

Адреса:	Ул.Водњанска бр. 1 Скопје
Телефон:	02/ 5100285, 02/15 500. Факс 02/3236 989
ЕМБ на фирмата:	5989434
Даночен број:	4030005551006
Жиро сметка:	210-059894340105
Деловна банка:	НЛБ Тутунска банка АД Скопје

Датум на издавање на дозволи:

- Одлука за формирање на друштво за управување со пензиски фондови од 04.04.2005 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за управување со пензиски фонд „Нов пензиски фонд“ – отворен пензиски фонд од 09.06.2005 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.
- Одлука за полноважност на условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд од 03.06.2009 година, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Структура на сопственост:

- **Нова Љубљанска банка ДД Љубљана**, Република Словенија со 51% од основачкиот капитал и
- **НЛБ Тутунска Банка АД Скопје**, Република Македонија со 49% од основачкиот капитал
- **Основачкиот капитал** на Друштвото изнесува 2,12 милиони ЕУР.
- **Дејност:** 66.30 – дејности на управување со фондови

Овластен Надворешен ревизор на работењето на Друштвото за 2012 година е Друштвото КПМГ Македонија ДОО Скопје

Овластен Надворешен ревизор на задолжителниот пензиски фонд за 2012 година е Друштвото КПМГ Македонија ДОО Скопје.

Овластен Надворешен ревизор на доброволниот пензиски фонд за 2012 година е Друштвото КПМГ Македонија ДОО Скопје.

Табела 1 – Извештај за сеопфатна добивка по локални прописи

	Година завршена на 31 декември	
	2012	2011
	<i>*во илјади ЕУР</i>	
Приходи од управување со фондови	2.040	1.851
Приходи од надоместок од придонеси	1.177	1.201
Приходи од надоместок од управување	863	650
Приходи од надоместок за премин	-	-
Расходи од управување со фондови	(596)	(546)
Расходи за МАПАС	(236)	(214)
Расходи за чувар на имот	(116)	(88)
Расходи за ПИОМ	(29)	(26)
Трошоци за трансакции	(16)	(18)
Трошоци за маркетинг	(85)	(83)
Трошоци за агенти	(113)	(115)
Останати трошоци од управување со фондови	(1)	(1)
Добивка од управување со фондови	1.444	1.305
Приходи од камати на вложувања во депозити	236	219
Приходи од вложувања во хартии од вредност	30	19
Останати приходи	10	7
Материјални трошоци	(290)	(286)
Трошоци за вработени	(685)	(646)
Амортизација	(43)	(54)
Останати нематеријални расходи	(88)	(82)
Бруто добивка	615	482
Данок на непризнаени расходи	(9)	(6)
Нето добивка за годината	605	476
Нето добивка /(загуба) од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	(8)	3
Друга нето сеопфатна добивка	(8)	3
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА	597	479
Финансиски показатели		
ROA пред данок	16,7%	15,7%
ROA по данок	16,5%	15,5%
ROE пред данок	17,4%	16,5%
ROE по данок	17,2%	16,3%
CIR	66%	70,5%

Табела 2 - Извештај за сеопфатна добивка по меѓународни сметководствени стандарди и меѓународни стандарди за финансиско известување (МСС и МСФИ)

	Година завршена на 31 декември	
	2012	2011
	<i>*во илјади ЕУР</i>	
Приходи од управување со фондови	2.040	1.851
Приходи од надоместок од придонеси	1.177	1.201
Приходи од надоместок од управување	863	650
Приходи од надоместок за премин	-	-
Расходи од управување со фондови	(609)	(544)
Расходи за МАПАС	(236)	(214)
Расходи за чувар на имот	(116)	(88)
Расходи за ПИОМ	(29)	(26)
Трошоци за трансакции	(16)	(18)
Трошоци за маркетинг	(85)	(83)
Трошоци за агенти	(126)	(114)
Останати трошоци од управување со фондови	(1)	(1)
Добивка од управување со фондови	1.431	1.307
Приходи од камати на вложувања во депозити	236	219
Приходи од вложувања во хартии од вредност	30	19
Останати приходи	44	36
Материјални трошоци	(290)	(286)
Трошоци за вработени	(708)	(680)
Амортизација	(43)	(54)
Останати нематеријални расходи	(97)	(88)
Бруто добивка	602	473
Данок на непризнаени расходи	-	-
Нето добивка за годината	602	473
Нето добивка /(загуба) од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	(8)	3
Друга нето сеопфатна добивка	(8)	3
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА	594	476
Финансиски показатели		
ROA пред данок	14,1%	13,0%
ROA по данок	14,1%	12,9%
ROE пред данок	14,8%	13,7%
ROE по данок	14,8%	13,5%
CIR	66%	70,6%

Табела 3 - Споредбени избрани финансиски податоци за работењето на Друштвото за 2012 година по локална регулатива и по МСС/МСФИ и причини за разликите

Избрани финансиски податоци	Локална регулатива	МСС/МСФИ	Разлика (локална регулатива /МСС-МСФИ)
	во илјади ЕУР		
Вкупни приходи	2.316	2.350	-34
Вкупни расходи	1.702	1.747	-45
Данок на непризнаени расходи	9	-	9
Нето добивка од тековното работење	605	602	3
Вкупен капитал	3.822	4.371	-549
Вкупни средства	3.981	4.553	-572
Вкупни обврски	159	182	-23
ROA пред данок	16,7%	14,1%	2,6%
ROA по данок	16,5%	14,1%	2,4%
ROE пред данок	17,4%	14,8%	2,6%
ROE по данок	17,2%	14,8%	2,4%
CIR	66%	66%	0%

Разликите во финансиските податоци по локална регулатива и по МСС/МСФИ произлегуваат од тоа што за целите на финансиско известување по МСС/МСФИ и за изработката на консолидираните финансиски извештаи на НЛБ Групацијата, Друштвото вонкниговодствено евидентира трошоци по основ на резервации за неискористени денови од годишен одмор, приходи по основ укинување на резервации за неискористени денови од годишен одмор од мината година и врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци и бонуси за склучени договори за членство во задолжителниот фонд.

Почитувани акционери,

Во изминатата 2012 година, и покрај комплексните услови за работење, НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје се стремеше кон исполнување на своите цели:

- остварување на позитивен финансиски резултат
- зголемување на бројот на членство во задолжителниот и доброволниот пензиски фонд
- зголемување на вредноста на средствата што се акумулираат во фондовите
- остварување на принос согласно дефинираниот бенчмарк и
- задржување на стабилноста и сигурноста на Друштвото и Фондовите

Друштвото за 2012 година оствари добивка пред оданочување од 37,80 милиони денари и бележи зголемување од 27,55% во споредба со остварената во 2011 година, додека нето-добивката за 2012 година изнесува 37,23 милиони денари.

Во поглед на бројот на членови во изминатата година бележиме пораст и во двата фонда.

Во задолжителниот пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд во 2012 година имавме прилив од 13.039 нови членови, а вкупниот број на членови на крајот од годината изнесуваше 153.258 членови.

Во доброволниот пензиски фонд НЛБ Пензија плус во 2012 година, членството се зголеми за 1.528 нови членови, со што вкупниот број на членови на 31.12.2012 година изнесување 5.352 членови.

Давор Вукадиновиќ – Претседател на Управниот одбор

Нето вредноста на средствата на 31.12.2012 година во задолжителниот пензиски фонд изнесуваше 9.774,67 милиони денари.

Приносот од инвестирањето на средствата за период 31.12.2009-31.12.2012 година сведен на годишно ниво изнесуваше 6,00%.

Нето вредноста на средствата на 31.12.2012 година во доброволниот пензиски фонд изнесуваше 110,38 милиони денари.

Приносот од инвестирањето на средствата за период од 31.12.2009 до 31.12.2012 сведен на годишно ниво изнесува 4,83%.

Во 2012 година, како општествено одговорна компанија продолживме да поддржуваме и учествуваме на различни настани кои имаат спортски и општествено одговорен карактер како: бизнис форум, спонзорирање на алтернативни спортски натпревари и спонзорирање и учество на настани кои што имаат едукативен карактер.

Друштвото и во иднина ќе продолжи со поддршка на ваков тип на настани.

Постигнатите резултати од работењето реално не би можеле да се остварат без квалитетниот ангажман на членовите на Надзорниот одбор и на сите вработени во Друштвото, за што би сакал во оваа прилика да им се заблагодарам од името на Управниот одбор.

Истовремено, изразувам голема благодарност и до вас почитувани акционери за поддршката која ни ја давате, а на деловните партнери и клиенти им се заблагодарувам за укажаната доверба во предходниот период.

Со почит,

Давор Вукадиновиќ
Претседател на Управен одбор

Менаџерска структура

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ – Претседател на Управниот одбор
Максимилјан Жвеглич - Заменик претседател на Управен одбор до 22.07.2012
Петер Велкаврх - Заменик претседател на Управен одбор од 23.07.2012
Мира Шекутковска – Член на Управен одбор

Служба за советување

Петер Велкаврх, Советник на Управен одбор до 22.07.2012

Директори на Сектори

Сузана Несторова, Директор за Сектор за внатрешна ревизија
Петар Талески, Директор на Сектор за продажба

Корпоративно управување,
акционерски капитал и
сопственичка структура

3. Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура

3.1. Корпоративно управување

Корпоративното управување во Друштвото претставува збир на правила со кои се уредуваат начинот, постапките и процесите преку кои Управниот, Надзорниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштвото, донесуваат одлуки во врска со управувањето на Друштвото, ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ НЛБ Пензија плус и начинот како се следи имплементацијата на тие одлуки.

Целта на доброто корпоративно управување е обезбедување одговорност и транспарентност во работењето на Друштвото, создавање на доверба меѓу Управниот и Надзорниот одбор и заинтересираните субјекти особено членовите на пензиските фондови и подобрување на ефикасноста на работењето на Друштвото и пензиските фондови.

Собрание на акционери

Во текот на 2012 година беше одржана една седница. Годишното собрание беше одржано на 02.04.2012 година при што Собранието ги усвои редовните точки за работа, Кодексот за добро корпоративно управување во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, Политиката за избор на екстерен ревизор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, ја одобри Политиката за следење на перформанси и наградување на членовите на Надзорен и на Управен одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности, раководните лица и вработените во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје и го ажурираше Деловникот за работа на Собранието на акционери на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје.

Надзорен одбор

Водечката улога во рамките на системот на корпоративното управување ја има Надзорниот одбор кој ги дефинира мисијата и целите на Друштвото, ги застапува интересите на Друштвото, обезбедувајќи заштита на сите акционери. Надзорниот одбор врши контрола и надзор врз управувањето со Друштвото и пензиските фондови што го врши Управниот одбор, одговорен е да обезбеди добро работење, управување и стабилност на Друштвото и пензиските фондови, одговорен е за утврдување на стратегијата на Друштвото и пензиските фондови, навремено и точно финансиско известување на МАПАС, утврдување на деловните приоритети и насочување на Управниот одбор.

Во 2012 година, Надзорниот одбор одржа 6 седници од кои 1 беше одржана во деловните простории на Друштвото, 3 беа со користење на телефонска конференциска врска за спроведување на состанок и 2 коресподентски седници. Надзорниот одбор работеше и одлучуваше согласно Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на НО при што одлуките ги донесуваше едногласно. На коресподентските седници одлуките ги донесуваше со согласност од сите членови на Надзорниот одбор. На седниците, членовите на Надзорниот одбор активно учествуваа во работата, слободно ги

изразуваат своите ставови и мислења во врска со дневниот ред и другите прашања и отворено дискутираа за искажаните ставови.

Во текот на 2012 година, Надзорниот одбор на Друштвото го сочинуваа 4 (четири) членови, од кој еден независен и тоа:

1. Аљоша Уршич – Претседател на Надзорен одбор и Претседател на Управниот одбор на Скупна дд Љубљана - пензиско друштво;
2. Мојца Осолник Видемшек – Член на Надзорен одбор и Директор на Сектор за капитални инвестиции и надзор во Нова Љубљанска банка д.д. Љубљана и помошник Директор на Дирекција за корпоративно и деловно управување со НЛБ Групацијата
3. Јорданка Грујоска – Член на Надзорен одбор и Директор на Сектор за логистика во НЛБ Тутунска банка АД Скопје
4. Марку Или – Независен член на Надзорен одбор и Член на Управен одбор на Унија финансиска Скопје ДОО Скопје

Надзорниот одбор на Друштвото е составен од најмалку четири члена кои ги избира Собранието на акционери кои треба да бидат одобрени од страна на МАПАС, при тоа водејќи грижа за балансиран состав, експертски знаења и адекватна персонална квалификација на членовите. Најмалку еден од членовите на Надзорниот одбор е независен член. Со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување е определен критериумот за независност, односно независен член е физичко лице кое во последните пет години:

- немало материјален интерес или деловен однос со друштвото како деловен партнер или како раководно лице, член на управен одбор или член на надзорен одбор во деловниот патнер на друштвото или
- не било вработено, не е член на управен одбор или член на надзорен одбор на Друштвото.

Управен одбор на Друштвото

Го претставува и застапува Друштвото и пензиските фондови и раководи со нивната работа. Има најшироки овластувања во управувањето, вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите, тековните активности и да дејствува во сите околности од име на Друштвото и пензиските фондови во рамките на предметот на работењето, освен за оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Управниот одбор работи и одлучува на редовни седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно. Покрај редовните седници, Управниот одбор одлучуваше и секојдневно со одлуки надвор од седница. Во 2012 година Управниот одбор одржа 40 седници.

Членовите на Управниот одбор ги избира Надзорниот одбор согласно законските критериуми. Во тековната година, Управниот одбор беше составен од:

1. Давор Вукадиновиќ – Претседател на Управен одбор, дипломиран економист
2. Максимилјан Жвеглич – Член на Управен одбор и Заменик претседател (до 22.07.2012), дипломиран економист со специјализација за меѓународни односи;
3. Петер Велкаврх – Заменик претседател на Управен одбор (од 23.07.2012), дипломиран економист;
4. Мира Шекутковска – Член на Управен одбор (од 25.08.2011), дипломиран економист и положен испит за инвестициски советник.

Управниот одбор ги извршуваше надлежностите предвидени со Статутот на Друштвото и Деловникот за работење и надлежност на Управниот одбор, се грижеше за тековното работење на Друштвото, воспоставување на структура на добро корпоративно управување, ги извршуваше одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор и се грижеше за нивно спроведување, донесува општи акти, ја утврдува стратегијата, деловната политика и годишниот план на Друштвото, го контролираше инвестирањето на средствата на Друштвото и пензиските фондови. Понатаму, Управниот одбор се грижеше за обезбедување на услови за работењето на Друштвото во согласност со прописите, управување и следење на ризиците на кои е изложено Друштвото во работењето.

Одбор за управување со инвестиции на Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд НЛБ Пензија плус

Одборот е постојно, стручно, консултативно, координативно и советодавно тело на Управниот одбор, што Управниот одбор го формира од редот на своите членови и други лица. Во составот на Одборот за управување со инвестиции се именувани лица со високо стручни познавања од областа на инвестирањето.

Одборот за инвестиции работи на седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно. Во текот на 2012 година Одборот одржа 12 седници.

Одборот за инвестиции ги следеше и анализираше: информациите за состојбите на финансиските пазари и пазарот на капитал во Република Македонија, ЕУ, земјите членки на ОЕЦД и пошироко, основните показатели за управувањето со инвестициите на фондовите, структурата на инвестициското портфолио на фондовите, ризиците поврзани со инвестирањето на средствата, законски и интерно поставени лимити за инвестирање на средствата.

3.2. Кодекс за добро корпоративно управување

Правилата за добро корпоративно управување, пропишани во Кодексот за добро корпоративно управување на пензиското друштво донесен од страна на МАПАС, во целост се применуваат во работењето на Друштвото. Друштвото и во 2012 усвои акти во кои се имплементирани правилата за добро корпоративно управување:

- Кодекс за добро корпоративно управување во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје;
- Политика за избор на надворешен ревизор на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје;
- Политика за обезбедување и контрола на усогласеност на работењето на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје и пензиските фондови со прописите.

Друштвото има воспоставено ефикасен систем на поплаки од членовите на пензискиот фонд, систем за контрола на усогласеност на работењето на Друштвото и пензиските фондови со прописите, систем на идентификација, мерење и управување со ризици во работењето.

Водејќи се од правилата и стандардите за управување и раководење на органите, Друштвото го зголемува нивото на доверба кај вработените, членовите и потенцијалните членови на пензиските фондови со кои управува.

3.3. Внатешна ревизија

Внатрешната ревизија во НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Друштвото, непосредно одговорен за својата работа пред Надзорниот одбор на Друштвото.

Основната цел на работењето на внатрешната ревизија е преку своите прегледи да обезбеди превентивна, целосна и континуирана контрола на работењето на Друштвото и Фондовите, да даде разумно уверување на Управниот и Надзорниот одбор дека Друштвото и Фондовите работат согласно законските, подзаконските и интерните акти, дека сметководствената евиденција и финансиските извештаи на Друштвото и Фондовите се точни и потполни, дека воспоставениот систем на внатрешни контроли и управувањето со ризиците адекватно и ефикасно делуваат.

Во текот на 2012 година, Секторот за внатрешна ревизија изврши вкупно 4 (четири) планирани редовни ревизиски прегледи. За наодите од извршените прегледи, Секторот за внатрешна ревизија доставуваше конечни ревизорски извештаи до Управниот и Надзорниот одбор на Друштвото во кои укажуваше на можните ризици, препорачуваше мерки за отстранување на одредени пропусти и неправилности, како и даваше предлози за одредени подобрувања на работните процеси, контролните системи и општата ефикасност на работење на Друштвото.

Секторот за внатрешна ревизија квартално го следеше статусот на реализација на сите препораки дадени во своите прегледи, во записниците на Регулаторот и за тоа редовно го известуваше Надзорниот одбор, Управниот одбор на Друштвото и Центарот за внатрешна ревизија во НЛБ дд. Љубљана.

Во 2012 година Внатрешната ревизија на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје доби независна, надворешна оценка дека во сите суштествени аспекти е усогласена со меѓународните стандарди за внатрешно ревидирање.

3.4. Спонзорства и донации

Во текот на 2012 година Друштвото спонзорираше одржување на неколку настани на кои истовремено ја искористи приликата за пошироко информирање на присутните и пошироката јавност во врска со реформираниот пензиски систем и понудата на продукти, при што особено беше ставен акцент на доброволното пензиско осигурување.

3.5. Судски постапки

Во 2012 година Друштвото соработуваше со Адвокатската канцеларија Б.Радојчиќ .Во периодот 01.01.2012- 31.12.2012 година, Друштвото поведе судска постапка против ПИ Витаминка АД Прилеп заради утврдување на ништовност на одлуки донесени на Собрание на акционери. Сопственици на акциите се пензиските фондови со кои управува Друштвото. Основниот суд во Прилеп донесе Пресуда со која го одби како неосновано тужбеното барање на Друштвото за утврдување на ништовност на одлуките донесени на годишно собрание на акционери на П.И.Витаминка АД Прилеп, при што причините беа детално образложени во пресудата. Друштвото одлучи да не поднесува жалба пред второстепен суд.

На 31.12.2012 година нема други судски постапки во тек, против Друштвото и одговорните лица на Друштвото.

4. Деловна етика

4. Деловна етика

4.1. Етички кодекс

Етичкиот кодекс на Друштвото ги опфаќа највисоките стандарди на интегритет, професионалност, морални принципи и правилата на однесување на членовите на Надзорен одбор, Управен одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности, раководните лица и вработените во Друштвото.

Во Друштвото е воспоставен ефикасен систем на контрола на усогласеноста во работењето со прописите. Со истиот се осигурува соодветна примена на прописите во работењето, а воедно се намалуваат ризиците од неусогласеност во работењето со законската регулатива.

Друштвото ги презема и сите потребни мерки за спречување на злоупотреба на информациите добиени како резултат на службената положба од страна на лицата кои имаат пристап до информации за инвестирање на средствата на пензиските фондови.

4.2. Спречување перење пари

Друштвото има усвоено и применува Програма за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело, одржува обуки од таа област, соработува со надлежните институции и во целост ги има имплементирани сите инструменти кои произлегуваат од законската регулатива и се однесуваат на ефикасно откривање и спречување перење пари. Целта на Друштвото е да оневозможи доброволниот пензиски фонд со кој управува да биде искористен за спроведување на нелегални активности.

5. Деловни политики

5.1. Политика на вложувања на средствата на Друштвото со цел одржување и поддршка на успешноста во работењето на Друштвото

Друштвото ги инвестира своите слободни парични средства согласно законската регулатива и интерните акти. Законската регулатива ги дефинира видовите на инструменти во кои Друштвото може и видовите на инструменти во кои Друштвото не смее да ги инвестира своите средства. Слободните средства на Друштвото се инвестирани во должнички инструменти издадени од државата и банкарски депозити.

Основните принципи при вложувањето на средствата на Друштвото се: сигурност на средствата, диверзификација на ризикот и одржување на адекватна ликвидност на Друштвото.

Основна цел на инвестирањето на средствата на Друштвото е долгорочно остварување принос со истовремено одржување на прифатлива стапка на ризик.

5.2. Политика на дивиденди

Усвојувањето на Годишната сметка и Годишниот извештај за работењето на Друштвото е предмет на расправа и одлучување на Годишното собрание на акционери на Друштвото.

По разгледување и усвојување на Годишната сметка и Годишниот извештај, Собранието на акционери одлучува за распоредување на добивката и за покривање на загубите.

Собранието на акционери може да одлучува за распределба на дел од нето добивката на име дивиденда дури откако ќе се покријат загубите од минати години и законските и статутарните резерви во согласност со закон и статут.

5.3. Политика на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина

Во пасивата на Друштвото на ден 31.12.2012, обврските учествуваат со 4%, од кои најголем дел се краткорочни обврски.

Односот на долгорочниот долг на Друштвото спрема основната главнина во 2012 година изнесуваше 1% и се очекува овој однос да се задржи и во наредниот период.

5.4. Големи зделки

Друштвото во 2012 година немаше зделки со кои стекнува или оттуѓува имот на Друштвото чија вредност изнесува над 20% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото определена врз основа на последните финансиски извештаи на Друштвото.

6

Показатели за движење
на пазарите на капитал
во 2012 година

6. Показатели за движење на пазарите на капитал во 2012 година

6.1. Странски пазари на капитал

Глобалните пазарни индекси ја завршија годината со значителен раст, и покрај сеуште слабата економска активност на европскиот континент. Економските и политичките мерки презентирани подолу, кои ја одбележаа изминатата година, придонесоа за намалување на глобалниот систематски ризик и враќање на довербата на инвеститорите, но и придонесоа за повремена поизразена волатилност и краткорочни негативни трендови на пазарите заради неизвесноста од нивното донесување.

1. Експанзивна монетарна политика во САД и Европа – *клучна за растот на пазарите во изминатата година*
 - LTRO – Со овој инструмент, европските деловни банки позајмија средства од ЕЦБ во вредност од 1000 милјарди ЕУР со период на доспевање од три години по значително ниски каматни стапки. Тоа придонесе за зголемување на ликвидноста на банките, намалување на ризикот на банкарскиот сектор и подобрување на инвеститорскиот сентимент. Со тоа банките имаа можност да откупуваат државни обврзници од презадолжените земји и да продолжат да ги финансираат компаниите и населението.
 - Политиката на ЕЦБ “to do whatever it takes to save the euro” - Одлуката на ЕЦБ за откуп на државни обврзници на секундарен пазар ги намали ризиците за дифолт на овие земји и нивните приноси во текот на втората половина од годината значително се намалија.
 - Намалување на каматната стапка на ЕЦБ – Во текот на оваа година референтната каматна стапка на ЕЦБ беше намалена од 1% на 0,75%.
 - Одлука на Фед за задржување на ниска каматна стапка од 0,25%.
 - Спроведување на акцијата “Operation Twist” – со оваа операција всушност ФЕД, вршеше замена на долгорочните со краткорочни обврзници, односно откупуваше долгорочни, а продаваше краткорочни обврзници до 3 години.
 - Одлука на ФЕД за откуп на Treasuries и Mortgage – backed securities во вредност од 80 милијарди долари месечно.
2. Приближување на ставовите на европските лидери во врска со мерките за излез од должничката криза и зајакнување на врските помеѓу членките во Унијата.
3. Склучување на договор помеѓу членките на ЕУ, таканаречен “фискален пакт”, со кој се воведува посилна фискална дисциплина, односно, државите членки на ЕУ треба да го исполнуваат условот за максимални 0,5% вредност на структурниот дефицит во однос на GDP на земјата.
4. Исклучително добро функционирање на фондовите на ЕУ за спас од должничката криза, ЕФСФ и ЕСМ.
5. Формирање на банкарска унија – На самитот на ЕУ во јуни беше постигнат договор за формирање на институција за супервизија на целиот банкарски сектор во ЕУ, што ќе обезбеди поголема сигурност и синхронизирана целосна контрола.
6. Решавањето на грчката должничка криза – во текот на оваа година долгот на грчката држава беше двапати реструктуриран. Во текот на првиот квартал од

годината беше направен договор за контролиран дифолт на Грција со што доверителите отпишаа 50% од долгот, а останатиот дел беше заменет со 30 годишна обврзница. Грција тогаш договори и втора транша за помош од 130 милијарди долари, што беше условена со спроведување на одредени фискални мерки. Дополнително во текот на втората половина од годината, Грција откупи дел од својот долг по пазарни цени (bond – buyback) значително пониски од нивната номинална вредност. Дополнително во тој период беа донесени и нови мерки за подобрување на фискалната позиција на оваа земја, односно се случи намалување на каматната стапка за кредитирање од ЕФСФ и од ЕСМ, екстензија на доспевањата на билатералните и ЕФСФ долговите, трансфер на профитите кои произлегуваат од откупот на грчките обврзници по програмата ЕСМ од страна на ЕЦБ.

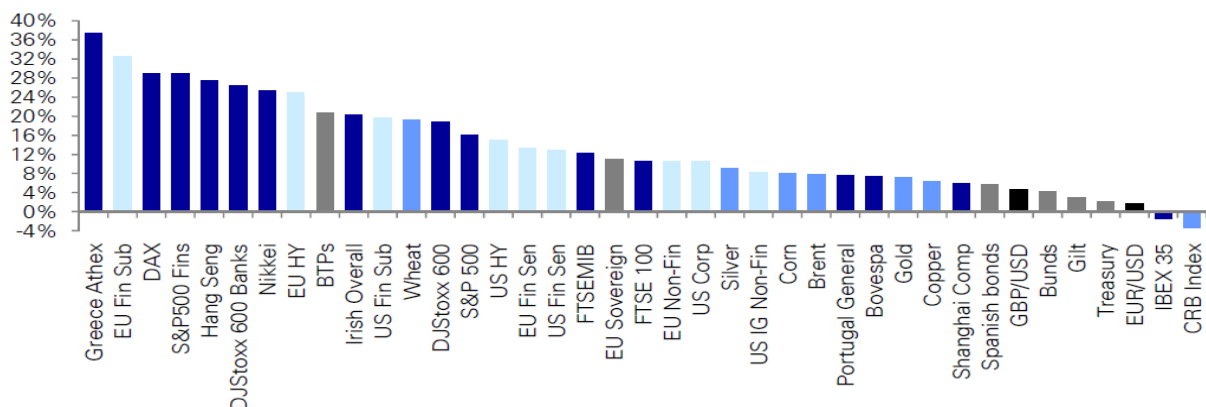
7. Актуелизирање и постепено решавање на шпанската банкарска криза – на Самитот на ЕУ во месец јуни на шпанската држава и беше одобрена помош за докапитализација на банките, кои претрпеа поголеми загуби заради лошиот пазар на недвижности во оваа земја и рецесивната состојба во економијата. За Шпанија не беа дадени посебни услови во врска со спроведување на рестриктивна фискална политика, кои треба да ги исполнува со цел да ја добие помошта, а усогласувањето на буџетскиот дефицит беше пролонгирано до 2014 година. Во текот на месец октомври беше одобрена докапитализација на 4 шпански банки, кои ќе имаат можност директно да позајмуваат од ЕСМ фондот, а вкупната сума која им беше одобрена изнесува 37 милјарди ЕУР. Сепак, за да ја добијат наведената сума, тие се договорија да исполнат одредени таргети во наредните неколку години. Потребно е да ја намалат вкупната билансна сума, односно да отпишат голем дел од кредитите кои се однесуваат на недвижности, да ја намалат деловната мрежа, да го подобраат миксот на кредитното портфолио и да направат рационализација на трошоците. Дополнително, потребно е шпанската држава да формира тело кое понатаму ќе биде сопственост на приватен инвеститор и ќе ги прифати лошите пласмани на банките и понатаму ќе ги сервисира.
8. Подобрување на состојбите во Италија – влошената фискална позиција на Италија придонесе за донесување на буџет, преку кој се спроведуваат одредуваат одредени рестриктивни мерки кон трошењето, но и мерки за раст на економијата.
9. Избори во Франција – На изборите во Франција победи социјалистичкиот блок на чело со Франсоа Холанд, кој бара експанзивна економска политика, со цел обезбедување на раст на европските економии и се противи на спроведување на фискални рестриктивни мерки. Дополнително, новата влада на Холанд се залага за реформи на пазарот на трудот коишто во минатото беа спроведени во Германија и се очекува да дадат позитивни резултати за намалување на невработеноста во оваа земја. Оваа влада се обидува да наметне повисоки даноци за богатото население, што дополнително треба да биде усвоено од Уставниот суд на Франција.
10. Изборите во САД и неизвесноста во врска со даночната провалија – Во текот на месец Ноември се одржаа изборите во САД, по што се зголеми неизвесноста во врска со изгласувањето на пакетот мерки за избегнување на таканаречената даночна провалија или “fiscal cliff”. Заради победата на Обама на изборите, а од друга страна поголемиот број на Републиканци во Конгресот, постоеше неизвесност во гласањето за продолжување на фискалниот пакет за раст на економијата, што беше донесен во периодот на финансиската криза и понатаму беше дополнуван со цел зголемување на економската активност. Fiscal Cliff - от подразбираше активирање на мерките за штедење, односно намалување на трошењата на државата и зголемување на даноците, што ќе придонесеше за намалување на дефицитот на

американскиот буџет за 670 милјарди долари. Но сепак, до крајот на годината таа неизвесност се намали, заради позитивните сигнали од официјалните лица и постигнатиот консензус по однос на одредени прашања помеѓу Републиканците и Демократите.

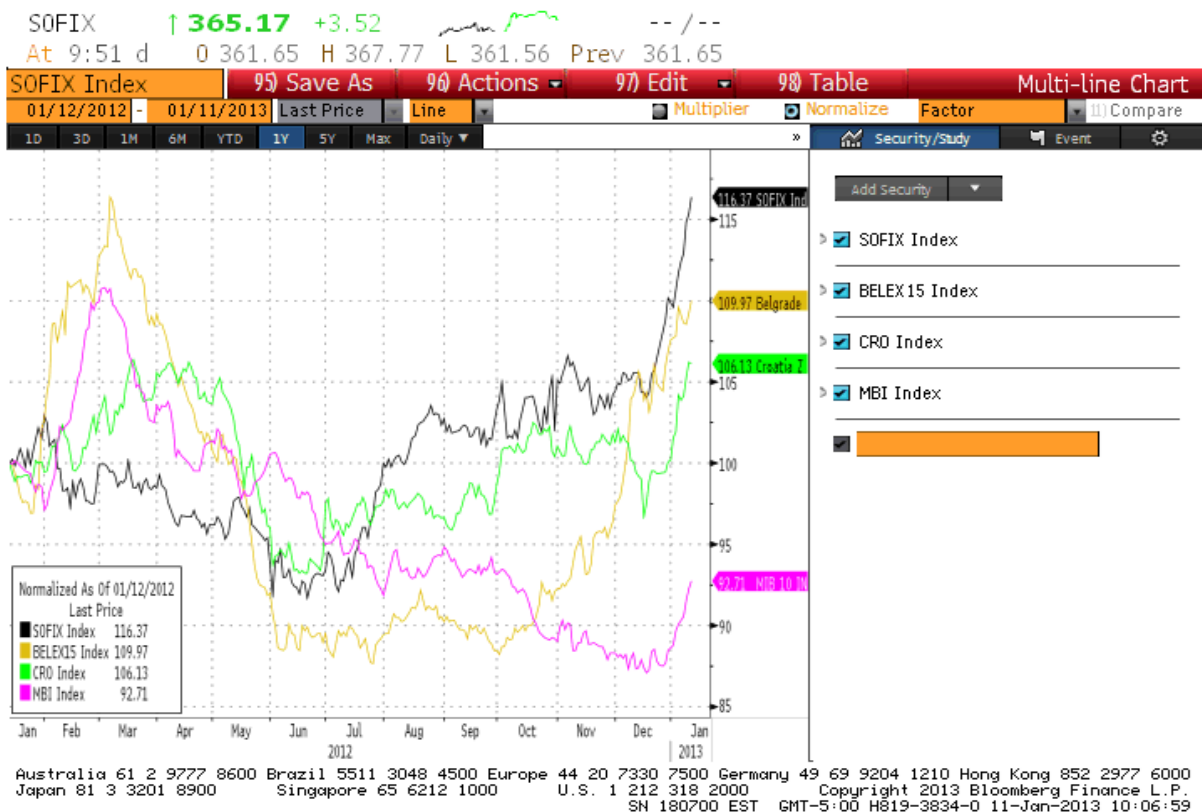
11. Експанзивна монетарна политика во земјите во развој во последните неколку месеци од годината.

Под влијание на стимулативните економски мерки на глобално ниво, пазарите на капитал имаа изразен раст во изминатата година. Од позначајните глобални пазарни индекси најголем пораст има Атинскиот индекс од 37%, EU Fin Sub Credit од 33%, DAX од 29% , S&P Financials од 29% и Hang Seng Index од 27%. Генералните пазарни индекси ги имаа следните движења:

Figure 1: Total Return Performance of Major Global Financial Assets - 2012

Source: Deutsche Bank, Markit, Bloomberg Finance LP

6.2.1. Примарен пазар на државни хартии од вредност и пазар на пари

Отсуството на корпоративниот сектор од примарниот пазар на пари т.е. непостоење на интерес кај компаниите своите ликвидносни потреби да ги финансира преку издавање на краткорочни хартии од вредност, придонесе понудата на инструменти на овој пазар да се сведе само на државни хартии од вредност. Во текот на 2012 година во услови на стабилен макроекономски амбиент и урамнотежени ризици, дојде до намалување на каматната стапка на благајничките записи. Народната банка на Македонија ја намали фреквенцијата на аукции на благајнички записи на еднаш месечно, и од тендер со неограничен износ се премина на тендер со ограничен износ и максимална каматна стапка на ниво од 4% годишно (во втората половина од годината на 3,75%). Како резултат на овие промени каматната стапка на благајничките записи се намали на 3,73%. Што се однесува до аукциите на државни хартии од вредност Министерството за финансии продолжи со праксата на одржување на аукции по принципот „тендер со износи и фиксна каматна стапка“ пракса која даде резултати во намалување на трошоците за финансисрање на буџетските потреби.

Во текот на 2012 година се одржаа аукции на тримесечни, шестмесечни и дванаесет месечни државни записи со и без девизна клаузула, а каматните стапки за сите рочности забележаа надолна корекција (намалување од 0,10 и 0,20 п.п.).

6.2.2. Секундарен пазар на пари

Меѓубанкарскиот пазар на депозити според остварениот промет е главен сегмент на секундарниот пазар на пари, а неговото учество во 2012 година изнесуваше 9% од БДП. Во поглед на рочноста карактеристично е тоа што над 90% од остварениот промет на овој пазар се однесува на склучени договори за депозит преку ноќ.

На пазарот преку шалтер вкупниот промет е на релативно ниско ниво, а неговото учество во БДП има минорно значење (учеството во 2012 година изнесуваше 0,25% од БДП). Отсуството на компаниите од реалниот сектор и скромниот асортиман на инструменти, придонесе на пазарот да доминираат банките тргувајќи претежно со благајнички записи. Освен банките како учесници на пазарот се појавија и пензиските фондови, но нивното учество споредено со учеството на банките и воопшто со вкупниот промет на пазарот беше на релативно ниско ниво.

6.2.3. Пазар на капитал

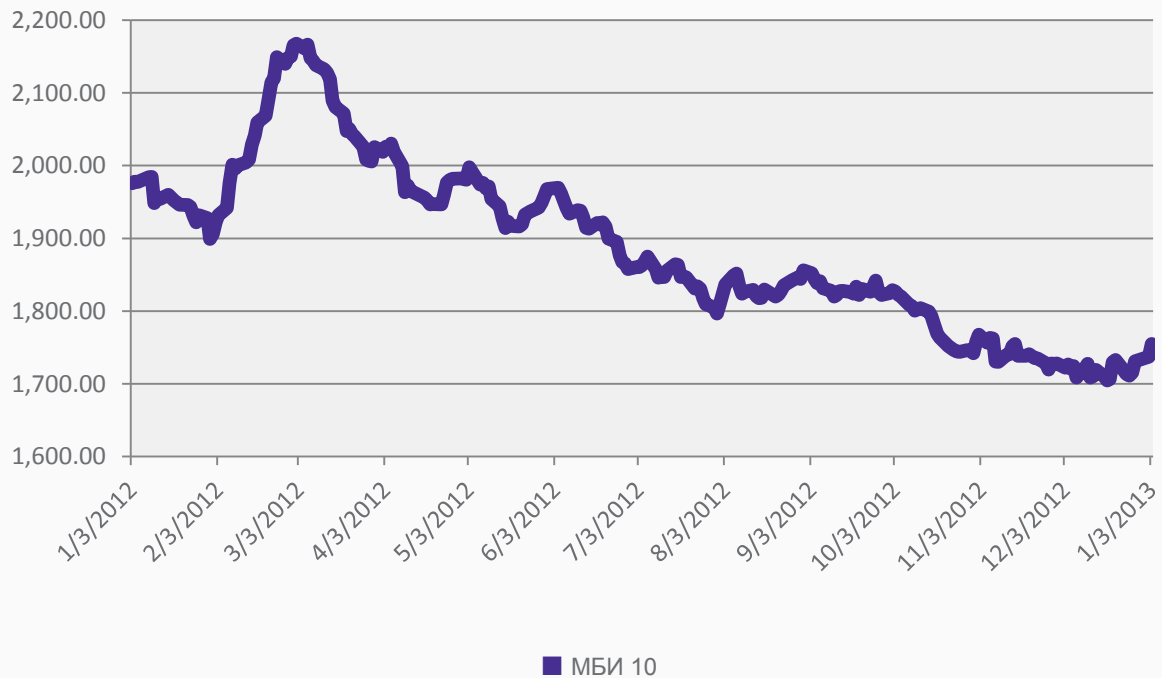
Во 2012 година пазарот на капитал забележа негативни движења претставени преку падот на вредноста на акциите, намалената пазарна капитализација, но и намалениот берзански промет. На годишна основа, од почетокот до крајот на 2012 година берзанскиот индекс МБИ10 оствари пад од 12,34%.

Движењата на обврзничкиот индекс ОМБ во голема мера беа слични со движењата на берзанскиот индекс МБИ10, но со послаб интензитет. Индексот ОМБ од крајот на декември 2011 година до крајот на 2012 година забележа пад од 2,10%, а приносите на структурните обврзници се движеа од 4,6% до 5,7%.

Месечниот берзански промет (класично тргување) во текот на 2012 година изнесуваше во просек од 4 милиони евра (во 2011 просечниот месечен промет изнесувал 5 милиони

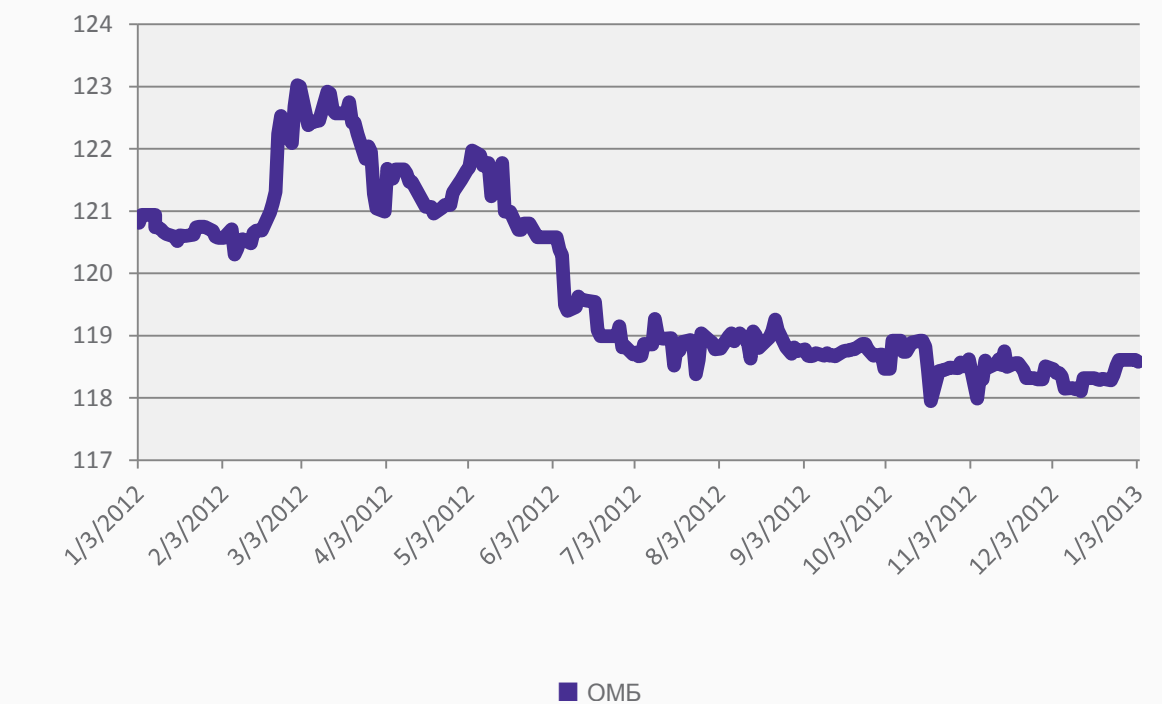
евра), додека вкупниот промет (класично тргување) на Македонската берза, во периодот јануари-декември изнесуваше 2.755 милиони денари (44,8 милиони евра) и забележа намалување за 19,78% во однос на прометот остварен во 2011 година.

Приказ 2: Движења на МБИ10

Извор: Македонска берза АД Скопје

Приказ 3: Движења на ОМБ

Извор: Македонска берза АД Скопје

Движење на БДП

Според најновите проценети податоци на Државниот завод за статистика во првиот квартал од 2012 година БДП забележа пад од 0,9%, а во вториот квартал падот изнесуваше 0,7% во однос на истиот квартал од 2011 година. Во третиот квартал македонската економија излезе од рецесија забележувајќи раст од 0,2%, а најголем придонес за растот на БДП имаше секторот „градежништво“ со раст од 16,7% и „собраќај, складирање и врски“ со раст од 2,3%. Од аспект на потрошувачката бруто инвестициите се главен двигател на растот (годишна стапка на раст од 14,6%), а позитивен придонес кон БДП имаше и јавната потрошувачка (раст од 2,3%).

За четвртиот квартал се очекува статистичките проценки да бидат позитивни (делумно и како резултат на пониската споредбена основа), а растот на БДП да биде 0% или околу 0,3% на годишно ниво.

Инфлација

Во првата половина од 2012 година домашните цени, односно стапката на инфлација изразена преку трошоците за живот изнесуваше 2,3% и беше во рамките на првичните очекувања. По умерениот раст на инфлацијата во првите седум месеци од 2012 година, во август и септември беше забележан интензивен раст на цените, особено во месец септември кога стапката на инфлација изнесуваше 5,3%. Во наредните месеци дојде до забавување на растот, при што во месец декември во однос на истиот месец во 2011 година инфлацијата изнесуваше 4,7%. Просечната стапка на инфлација од јануари до декември 2012 година изнесуваше 3,10%.

Тековна сметка

Согласно последните расположливи податоци, во месец ноември 2012 година е остварен дефицит на тековната сметка во износ од 32 милиони евра или 0,4% од БДП. Кај капитално-финансиската сметка се остварени нето приливи од 34,6 милиони евра или 0,43% од БДП.

Според податоците од Државниот завод за статистика, вкупната вредност на извозот на стоки во периодот јануари-декември 2012 година изнесува 4.001.857 илјади САД долари, а на увозот 6.510.922 илјади САД долари. Покриеноста на увозот со извоз е 61,5% а трговскиот дефицит изнесува 2.509.065 илјади САД долари. Извозот во периодот јануари-декември 2012 година во однос на истиот период од 2011 година е помал за 10,18% а увозот се намалил за 7,09%.

Девизни резерви

Општо прифатениот став за одржување на фиксен девизен курс на денарот во однос на еврото, како монетарна стратегија која обезбедува макроекономска стабилност во Македонија, упатува на тоа дека НБРМ и понатаму ќе го брани и одржува девизниот курс на денарот во однос на еврото на фиксно ниво. Согласно најновите податоци на 31.12.2012 година девизните резерви изнесуваа 2.193 милиони евра, забележувајќи раст од 124,4 милиони евра во однос на 2011 година.

Остварување на Буџетот

Во периодот јануари-октомври 2012 година (последни достапни податоци) вкупните приходи на Буџетот на Р. Македонија изнесуваа 113.342 милиони денари или 23,3% од БДП, што претставува поголемо остварување за 0,5% во однос на 2011 година. Во првите девет месеци од 2012 година вкупните расходи на Буџетот на Р. Македонија изнесуваа 126.566 милиони денари или 26% од БДП, бележејќи зголемување за 3,2% во однос на 2011 година. Капиталните расходи во овој период изнесуваа 13.373 милиони денари или 2,8% од БДП.

Со овие приходи и расходи, во периодот јануари-октомври 2012 година се оствари дефицит во Буџетот на Република Македонија од 13.224 милиони денари или 2,72% од БДП, додека дефицитот на Централниот буџет изнесуваше 11.451 милиони денари и е 2,35% од БДП. За крајот на 2012 година е планиран буџетскиот дефицит од 3,5% од БДП.

Јавен долг

На 31.12.2012 година надворешниот долг на централната влада изнесуваше 1.612,5 милиони евра или 20,35% од проектираниот БДП за 2012 година, додека вкупниот долг на централната влада е 2.544,5 милиони евра или 32,12% од БДП.

Што се однесува до бруто надворешниот долг (во кој е вклучен јавниот и приватниот долг) согласно последните податоци од НБРМ на 30.09.2012 година изнесува 5.069,95 милиони евра или 65,35 од проектираниот БДП за 2012 година.

Банкарски сектор

Во текот на 2012 година како резултат на олеснети монетарни услови и намалена референтна каматна стапка, дојде до намалување на активните и пасивните каматни стапки. Надолниот тренд на каматните стапки беше со значително поумерена динамика во однос на динамиката во 2011 година.

Што се однесува до кредитната активност на банките, таа во периодот јануари – ноември 2012 година забележа едноцифрена стапка на раст при што растот што беше постигнат во првата половина од 2012 година од 7,5% се намали на 5,6% во месец ноември. На крајот од 2012 година се очекува податоците да покажат кредитен раст од 7%, и во споредба со растот остварен во 2011 година да претставува намалување за 1,5 процентни поени.

Вкупниот депозитен потенцијал на банките во текот на 2012 година продолжи да расте со забавена годишна динамика, остварувајќи раст од 5,1% во месец ноември (во претходниот месец депозитниот раст изнесуваше 5,5%). Умерениот раст се должи на намалувањето на депозитите на корпоративниот сектор со истовремено забавување на растот на депозитите на домаќинствата. Согласно последните податоци од НБРМ се очекува годишниот раст на депозитите во 2012 година да изнесува 7%.

Како резултат на намалената кредитна активност и растот на учеството на нефункционалните кредити (учеството од 9,7% се зголеми на 10,6%), се очекува финансиските извештаи за 2012 година да покажат послаби резултати кај банките т.е. да се забележи влошување на нивната профитабилност. Сепак, високата ликвидност и релативно високата стапка на адекватност на капиталот од 17,1%, ја потврдуваат стабилноста и сигурноста на банкарскиот сектор во Македонија.

7. Резултати од работењето

7. Резултати од работењето

7.1. Продажба

7.1.1. ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

Во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд во 2012 година, вкупното членство изнесува 153.258. Прирастот на ново членство во однос на 2011 година изнесува 13.039 со што се задржува нивото на пораст на ново членство како и во 2011 година.

Пазарното учество на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд во вкупното членство изнесува 47,38%, со што е остварен пораст на пазарното учество од 0,11 пп во однос на 2011 година.

Вкупните нето средства акумулирани во ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд на крајот на 2012 година изнесуваат 9.774,67 милиони МКД (158,93 милиони ЕУР) и во однос на 2011 година се зголемиле за 2.339,38 милиони МКД (38,04 милиони ЕУР).

Пазарното учество на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд во однос на вкупните нето средства на задолжителните фондови изнесува 46,27% (пад од 0,14 пп во однос на 2011 година).

Година	Вкупно членство НЛБ ПФ	Годишна промена на членството	Пазарно учество на НЛБ ПФ во вкупно членство во задолжителни фондови	Вкупно нето средства во фондот*	Годишна промена кај нето средства*	Пазарно учество на НЛБ ПФ во вкупни средства на задолжителни фондови
2009	111.397	17.731	48,00%	4.001,80	1.768,90	45,79%
2010	126.083	14.686	47,00%	5.700,89	1.699,09	45,82%
2011	140.219	14.136	47,27%	7.435,29	1.734,40	46,41%
2012	153.258	13.039	47,38%	9.774,67	2.339,38	46,27%

*Во милиони мкд

7.2. ОДПФ НЛБ Пензија плус

Во ОДПФ НЛБ Пензија плус во 2012 година, вкупното членство изнесува 5.352. Прирастот на ново членство во однос на 2011 година изнесува 1.528.

Пазарното учество на ОДПФ НЛБ Пензија плус во вкупното членство на доброволните пензиски фондови изнесува 31,94%.

Вкупните нето средства акумулирани во ОДПФ НЛБ Пензија плус на крајот на 2012 година изнесуваат 110,38 милиони МКД (1,8 милиони ЕУР), и во однос на 2011 година се зголемиле за 38,8 милиони МКД (631,4 илјади ЕУР).

Година	Вкупно членство НЛБ ПП	Годишна промена на членството	Пазарно учество на НЛБ ПП во вкупно членство во доброволни фондови	Вкупно нето средства во фондот*	Годишна промена кај нето средства*	Пазарно учество на НЛБ ПП во вкупни средства на доброволни фондови
2009	1.587	1.587	98,50%	5.559,92	5.559,92	96,83%
2010	2.870	1.283	42,00%	31.428,78	25.868,86	71,64%
2011	3.824	954	31,38%	71.544,98	40.116,20	64,10%
2012	5.352	1.528	31,94%	110.379,68	38.834,70	57,67%

*Во илјади МКД

7.3. Маркетинг и ПР активности

Во текот на 2012 година Друштвото своите медиски маркетинг активности ги насочи кон едукација на населението за карактеристиките и предностите на задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување како и на доброволното капитално финансирано пензиско осигурување. Претставници од Друштвото извршија повеќе промотивни активности преку одржување на едукативни говори на различни настани, семинари, конференции и трговски манифестации организирани од страна на повеќе здруженија на граѓани, компании, асоцијации и слично.

Во 2012 година Управниот одбор ги насочи своите активности кон позитивно престапување на компанијата во јавноста, како и кон запознавање на јавноста со законските измени, состојбите и перспективите на капитално финансираното пензиско осигурување.

7.3.1. Маркетинг

Маркетинг активностите кои Друштвото ги спроведува за остварување на своите цели се во рамките на умерената политика која тоа ја води.

Во текот на годината беа одржани повеќе промоции и продажни говори, како и едукативни средби со новинари.

И оваа година Друштвото продолжи со организирање на промотивни презентации за доброволното пензиско осигурување во експозитурите на НЛБ Тутунска банка. Вакви промоции во овој период беа спроведени во повеќе експозитури ширум републиката, во 6 месеци од годината.

7.3.2. ПР активност

Друштвото во 2012 година учествуваше и спонзорираше хуманитарни и спортски настани, организираше едукативни средби за новинари, здруженија, компании и слично со цел запознавање на населението со карактеристиките и предностите од капитално финансираното пензиско осигурување, објавуваше текстови поврзани со законските измени, а претставници од Друштвото ордажаа повеќе интервјуа кои беа објавени во поголем број на пишани, електронски и ТВ медиуми. И оваа година Друштвото продолжи со организирање на промотивни презентации за задолжителното и доброволното пензиско осигурување низ експозитурите на НЛБ Тутунска банка.

Како дел од законските ПР активности Друштвото објави, информативен проспект за ОЗПФ НЛБ пензиски фонд, информативен проспект за ОДПФ НЛБ Пензија плус,

ревидирани и неревидирани финансиски извештаи за Друштвото и за фондовите со кои управува.

7.4. Агентска мрежа

Во текот на 2012 година агентската мрежа на Друштвото ја сочинуваа просечно 500 активни агенти.

Агентската мрежа на Друштвото е распоредена на целата територија на државата со најголема концентрација во Скопје. Ваквиот голем број на агенти и распореденост на целата територија на државата се должи на начинот на продажба на пензиското осигурување со директен контакт со секој член во ограничен рок од датумот на неговото вработување.

7.4.1. Обука на агентите

Обуката на агентската мрежа во 2012 година се одвиваше на повеќе начини:

- Обука со писмени известувања
- Проактивна обука во Експозитурите на НЛБ Тутунска банка низ Македонија
- Редовна обука на кандидати за агенти и регистрирани агенти
- Обука за продажни вештини и практични примери за продажба на доброволно пензиско осигурување

7.4.2. Продажни места

Друштвото освен неговото главно седиште во Скопје, располага со 47 официјални продажни места, од кој 27 се низ Македонија. Со ова се остварува целосна покриеност на државата.

7.5. Управување со средствата на пензиските фондови

7.5.1. Задолжителен пензиски фонд

Остварени приливи на средства во фондот

Во 2012 година продолжи трендот на стабилен и редовен прилив на средства од уплатени придонеси во задолжителниот пензиски фонд. Вкупниот остварен бруто прилив во 2012 година изнесува 1.778,78 милиони МКД или 28,91 милиони ЕУР. Во споредба со минатата година остварениот прилив во 2012 е повисок за 10,34%. Просечниот износ на поединечна уплата за периодот 2012 изнесува 1.415,59 МКД односно 23,01 ЕУР, и во споредба со истиот период од минатата година е повисок за 1,90%.

Стапката на придонеси од бруто плата изнесува 18% како и во 2011 година.

Износот на остварени приливи од придонеси е за 4,11% повисок во однос на планираниот. Стапката на надоместокот од придонеси е намалена во однос на 2011

година и изнесува 4,00% од бруто приливот. Надоместокот за управување е повисок за 1,60% во однос на планираниот.

На крајот на годината нето средствата на Фондот се за 2,52% повисоки од планираните.

	План 31.12.2012		Остварување во однос на планот		Индекс
	Во милиони МКД	Во милиони ЕУР	Во милиони МКД	Во милиони ЕУР	
Приливи на средства од уплатени придонеси 01.01.2012 - 31.12.2012	1.708,62	27,78	1.778,78	28,92	104,11
Надоместок од придонеси 01.01. - 31.12.2012	68,34	1,11	71,12	1,16	104,05
Надоместок за управување со средствата 01.01. - 31.12.2012	51,18	0,83	52,00	0,85	101,60
Нето вредност на средствата на Фондот 31.12.2012	9.534,45	155,03	9.774,67	158,94	102,52

7.5.2. Инвестициско портфолио на задолжителниот пензиски фонд

Состојбите и движењата на пазарите во текот на годината имаа силно влијание врз донесувањето на одлуките за инвестирање на средствата на задолжителниот пензиски фонд.

Вкупниот обем на средства расположливи за инвестирање за 2012 изнесува 7.873,24 милиони МКД односно 128,02 милиони ЕУР. Вкупниот износ на расположливи средства за инвестирање се формира од нето приливите на придонеси на членовите, достасани депозити и доспевања по основ на камата и главница кај обврзници и од продажба на хартии од вредност.

Анализирано по основните категории на средства, најголемиот дел од расположливите средства за инвестирање беа вложени во континуирани државни обврзници, државни записи и депозити во банкарскиот сектор. Поумерено беше инвестирањето во поризичните категории на средства, акции и инвестициски фондови.

7.5.3. Промени во структурата на инвестициското портфолио

Инвестициското портфолио што се формира на крајот на 2012 година доминантно се состои од државни хартии од вредност со учество од 65,00% во вкупното портфолио.

На следната табела е дадена структурата на вкупното портфолио на Фондот:

	31.12.2012 во мил. МКД	31.12.2012 во мил. ЕУР	% од вкупните средства
Парични средства	28,72	0,47	0,29%
Побарувања	96,83	1,57	0,99%
Акции – Странски издавачи	625,69	10,17	6,40%
Акции – Домашни издавачи	384,88	6,26	3,93%
Удели	781,16	12,70	7,98%
Депозити	1.507,14	24,51	15,40%
Државни записи	99,31	1,61	1,02%
Обврзници – Структурни	576,83	9,38	5,90%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО4)	0,00	0,00	0,00%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО9)	854,76	13,90	8,74%
Континуирана Обврзница	4.828,36	78,51	49,35%
Корпоративна Обврзница	0,00	0,00	0,00%
Вкупно	9.783,68	159,08	100,00%

Најголемиот дел од расположливите средства за инвестирање во 2012 година се инвестирани во континуирани државни обврзници со и без девизна клаузула емитирани во текот на 2012 година со што се зголемува учеството во вкупното портфолио од 6,79% во 2011 на 49,35% на крајот на 2012 година.

Заради промените во ЗЗКФПО во 2012 година со кои се забрануваат инвестициите на пензиските друштва во македонски еврообврзници продадена е целата количина на MACEDO 4.

Може да се забележи дека учеството на вкупните обврзници е приближно подеднакво во однос на претходната година.

Учеството на депозитите значително се намалува од 21,85% на 15,40% во 2012 година заради трендот на опаѓање на каматните стапки.

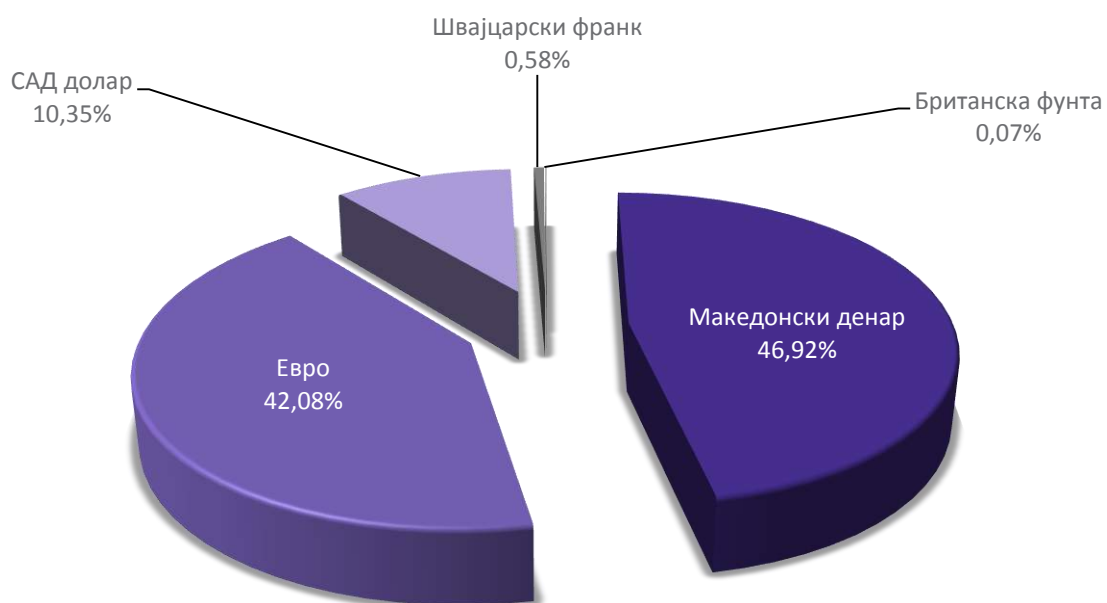
На долната табела е дадена структурата на вкупното портфолио на Фондот во последните три години:

	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Парични средства	0,34%	0,25%	0,29%
Побарувања	0,04%	0,04%	0,99%
Акции – Странски издавачи	4,67%	5,58%	6,40%
Акции – Домашни издавачи	3,27%	3,06%	3,93%
Удели	4,39%	5,79%	7,98%
Депозити	32,20%	21,85%	15,40%
Државни записи	0,52%	0,00%	1,02%
Обврзници – Структурни	10,16%	10,29%	5,90%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО4)	17,47%	22,29%	0,00%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО9)	23,04%	24,06%	8,74%
Континуирана Обврзница	0,09%	6,79%	49,35%
Корпоративна Обврзница	0,00%	0,00%	0,00%
Обврзници од странски влади	3,80%	0,00%	0,00%
Вкупно	100%	100,00%	100,00%

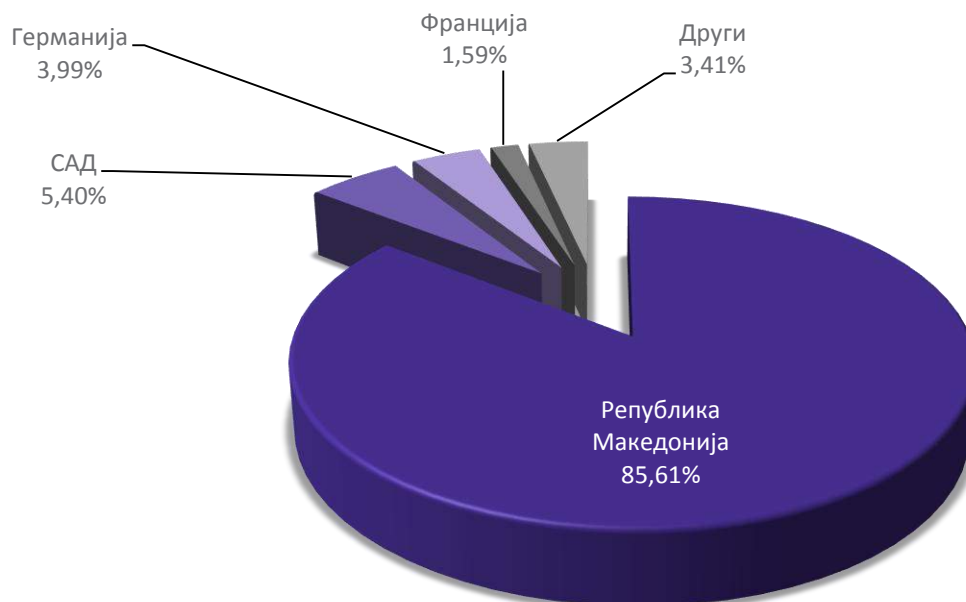
Структура на вкупните средства според одделните категории инструменти

Валутна структура на вкупни средства

Структура на вкупни средства по држава на издавачот

Структура на вкупни средства по сектори

7.5.4. Структура на инвестициите со средствата на задолжителниот пензиски фонд и целна структура на портфолио

На крајот на 2012 година, структурата на инвестициите со средствата на задолжителниот пензиски фонд ја карактеризира усогласеност со целната структура на портфолиото на фондот (*по видови на инструменти и *географска алокација), односно максимално дозволени отстапувања утврдени со Инвестиционата стратегија на задолжителниот пензиски фонд (мај, 2012 год.).

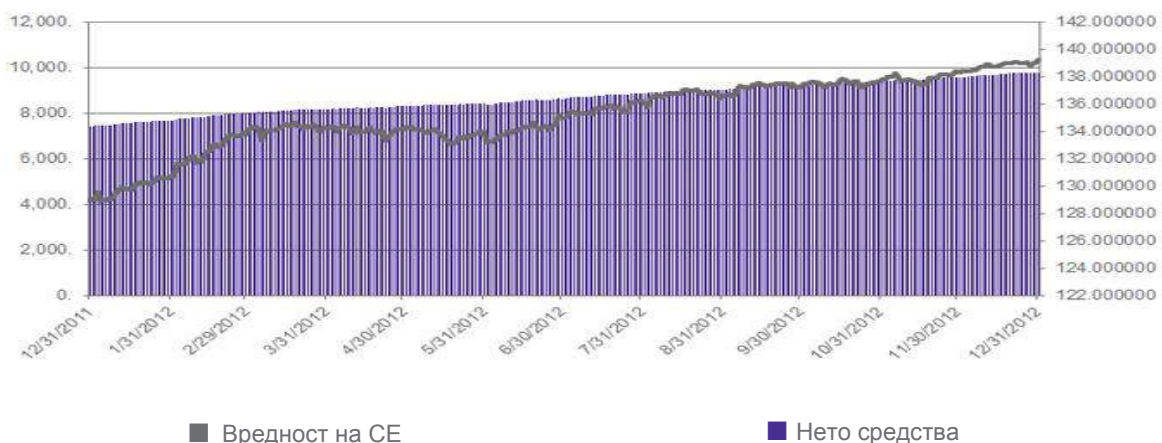
7.5.5. Нето вредност на пензискиот фонд и движење на вредноста на сметководствената единица

Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2012 година изнесува 9.774,67 милиони денари односно 158,94 милиони ЕУР.

Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2012 година изнесува 139,225567. Во однос на почетокот на годината, кога сметководствената единица на Фондот изнесуваше 129,003093 портфолиото на Фондот оствари принос од 7,92%. Приносот за периодот од 31.12.2009-31.12.2012, сведен на годишно ниво изнесува 6,00%.

Нето ефектот преку билансот на успех за 2012 година изнесува 762,96 милиони МКД или 12,41милиони ЕУР. Вреднувањето на портфолиото за тргување предизвика нереализирани капитални добивки во износ од 166,05 милиони МКД односно 2,70 милиони ЕУР (уделите во странски инвестициони фондови предизвикуваат нереализирани капитални добивки во износ од 94,06 милиони МКД односно 1,53 милиони ЕУР). Вреднувањето на обврзничкото портфолио расположливо за продажба, по пазарни цени, предизвика намалување на резервите во билансот на состојба за -122,20 милиони МКД, односно -1,99 милиони ЕУР така што крајниот ефект од вреднувањето на Фондот за 2012 е позитивен и изнесува 640,80 милиони МКД односно 10,42 милиони ЕУР.

Порастот на вредноста на сметководствената единица од 7,92% во текот на 2012 е резултат на остварената годишна стапка на пораст од 7,47% на депозитите, годишна стапка на пораст на обврзниците од 7,13%, годишна стапка на пораст на домашните акции од 0,67%, годишна стапка на пораст на странските акции од 26,43% и годишна стапка на пораст на уделите од странски инвестициони фондови од 23,71%. Ваквите стапки на пораст пондерирани со учеството на основните класи на инструменти во вкупното портфолио на Фондот приближно ја даваат стапката на принос на Фондот. Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

7.5.6. Перформансот во однос на утврдени репери

Примарен репер

Примарниот репер, принос повисок за еден процентен поен од стапката на инфлација во Република Македонија на годишно ниво, дефиниран со Инвестиционата стратегија на задолжителниот пензиски фонд е остварен (табела 3), ако за споредба се земе стапката на инфлација за декември 2012 година во однос на декември 2011 од 5,75 % (4,75%+1пп) и приносот на ОЗПФ за истиот период кој изнесува 7,92%. Можеме да заклучиме дека реалниот принос го надминува утврдениот примарен репер за 2,17%. Исто така ако се земе во предвид и тригодишниот принос спореден со три годишниот примарен репер, остварена е позитивна разлика од 1,46%.

Табела: Стапки на инфлација и стапки на принос (задолжителен)

Година	Вредност на СЕ	УОУ	ЗУ	Инфлација	Кумулативна стапка на инфлација	Бенчмарк*	Кумулативен Бенчмарк	ЗУ бенчмарк**	Разлика
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=(4-9)
01.01.2006	100								
31.12.2006	105,929336	5,93%	5,93%	3,08%	3,08%	4,08%	4,08%	4,08%	1,85%
31.12.2007	115,511364	9,05%	7,48%	5,59%	8,84%	6,59%	10,94%	5,33%	2,15%
31.12.2008	100,155213	-13,29%	0,05%	5,11%	14,40%	6,11%	17,72%	5,59%	-5,54%
31.12.2009	116,874672	16,69%	3,33%	-1,65%	12,52%	-0,65%	16,95%	3,96%	-0,63%
31.12.2010	125,009464	6,96%	2,67%	3,08%	15,98%	4,08%	21,72%	3,14%	-0,47%
31.12.2011	129,003093	3,19%	8,80%	2,79%	19,22%	3,79%	26,34%	2,38%	6,42%
31.12.2012	139,225567	7,92%	6,00%	4,75%	24,88%	5,75%	33,60%	4,54%	1,46%

*Бенчмарк - стапка на инфлација + 1пп

**Три годишен геометриски просек на утврдениот Бенчмарк

7.6. Доброволен пензиски фонд

7.6.1. Остварени приливи на средства во фондот

Вкупниот остварен бруто прилив во текот на 2012 година изнесува 37.601,68 илјади МКД или 611,18 илјади ЕУР. Во споредба со минатата година остварениот прилив во 2012 е понизок за -5,94%. Просечниот износ на поединечна уплата за 2012 изнесува 2.082,47 МКД односно 33,85 ЕУР, и во споредба со истиот период од минатата година е понизок за -4,82%.

Остварувањето во однос на Планот, на приливите на средства од уплатените придонеси за периодот 01.01.2012 - 31.12.2012 е на пониско ниво од предвиденото за 6,23%. Остварувањето во однос на Планот, на надоместокот за управување со средствата е на повисоко ниво во однос на планираното за 10,15%.

На крајот на месец декември нето средствата на Фондот се повисоки од планираните за 7,10%.

	План 31.12.2012		Остварување во однос на планот		Индекс
	Во 000 МКД	Во 000 ЕУР	Во 000 МКД	Во 000 ЕУР	
Приливи на средства од уплатени придонеси 01.01.2012 - 31.12.2012	40.083,00	651,76	37.601,68	611,18	93,77
Надоместок од придонеси 01.01. - 31.12.2012	1.122,32	18,25	1.248,01	20,29	111,20
Надоместок за управување со средствата 01.01. - 31.12.2012	991,51	16,12	1.092,18	17,76	110,15
Нето вредност на средствата на Фондот 31.12.2012	103.059,90	1.675,77	110.379,68	1.794,79	107,10

7.6.2. Инвестициско портфолио на доброволниот пензиски фонд

Инвестирањето на средствата на доброволниот пензиски фонд во изминатата година зависеше од вкупниот обем на средства и проценката на состојбите на пазарите. Вкупниот обем на средства расположливи за инвестирање за 2012 изнесува 95.320,04 илјади МКД односно 1.549,92 илјади ЕУР и доминантно се состои од остварените нето приливи на средства од уплата на придонеси и достасани депозити, продажба на хартии од вредност и во помал обем од камати и ануитети од должничките инструменти. Во текот на 2012 најголемиот дел од расположливите средства се инвестирани во континуирани државни обврзници со и без девизна клаузула, државните записи и депозити во банкарскиот сектор. Во однос на претходната година се забележува зголемување на учеството на континуираните државни обврзници (од 5,66% на 30,29%), додека учеството на депозитите се намалува од 44,46% на 27,84%.

7.6.3. Промени во структурата на портфолиото

На долната табела е дадена структурата на вкупното портфолио на Фондот:

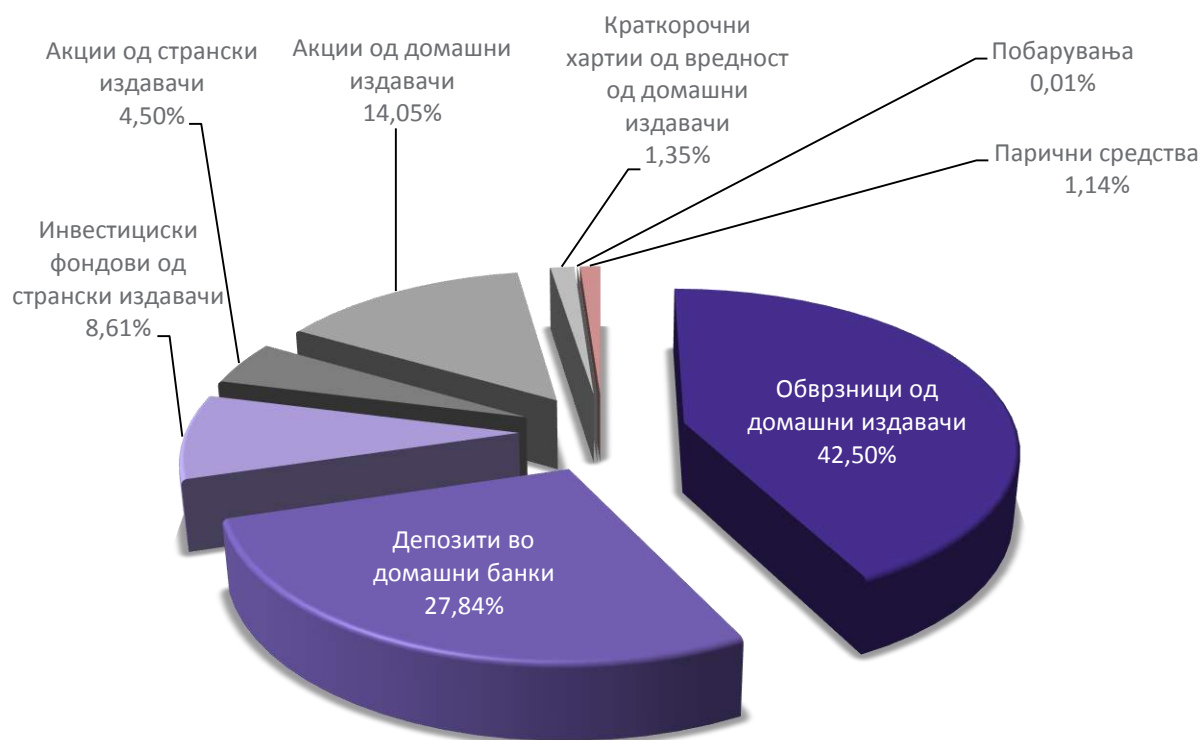
	31.12.2012 во 000 МКД	31.12.2012 во 000 ЕУР	% од вкупни средства
Парични средства	1.264,32	20,56	1,14%
Побарувања	16,81	0,27	0,02%
Акции – Домашни издавачи	15.528,88	252,50	14,05%
Акции – Странски издавачи	4.969,98	80,81	4,50%
Удели	9.513,45	154,69	8,61%
Депозити	30.766,36	500,27	27,84%
Државни записи	1.489,69	24,22	1,35%
Обврзници – Структурни	13.487,43	219,31	12,20%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО4)	0,00	0,00	0,00%
Континуирана Обврзница	33.478,53	544,37	30,29%
Вкупно	110.515,46	1.797,00	100,00%

На следната табела е дадена структурата на вкупното портфолио на Фондот во изминатите три години:

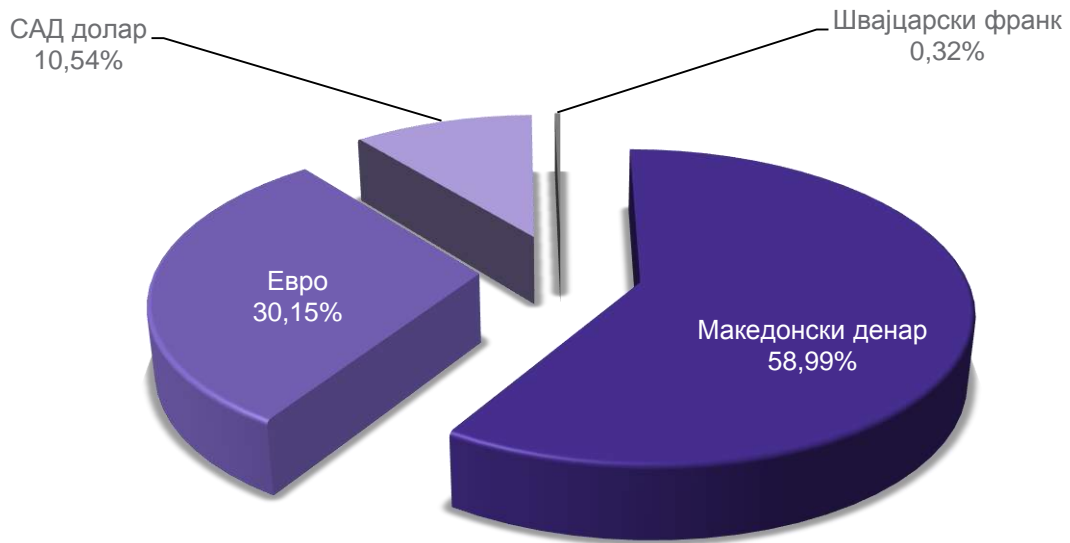
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Парични средства	2,99%	1,92%	1,14%
Побарувања	0,08%	0,05%	0,02%
Акции – Домашни издавачи	9,69%	14,49%	14,05%
Акции – Странски издавачи	0,88%	2,95%	4,50%
Удели	5,46%	9,13%	8,61%
Депозити	47,54%	44,46%	27,84%
Државни записи	0,00%	0,00%	1,35%
Обврзници – Структурни	33,35%	13,46%	12,20%
Македонска Еврообврзница (МАЦЕДО4)	0,00%	7,88%	0,00%
Континуирана Обврзница	0,00%	5,66%	30,29%
Вкупно	100%	100,00%	100,00%

Структурата на портфолиото на доброволниот пензиски фонд на крајот на 2012 година од аспект на учеството на одделните категории инструменти, валутната структура, географската алокација и секторската алокација се прикажани во графициите што следуваат:

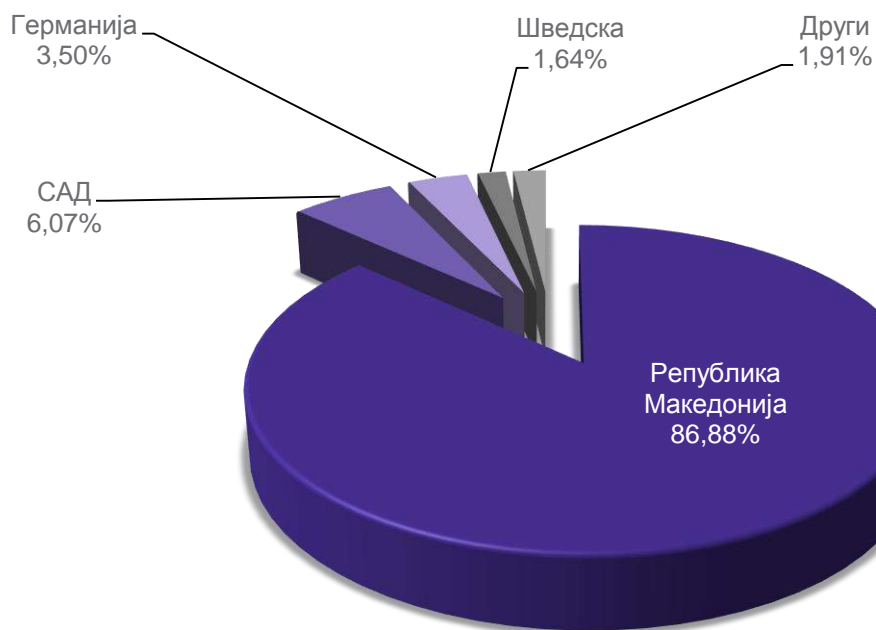
Структура на вкупните средства по одделните категории инструменти

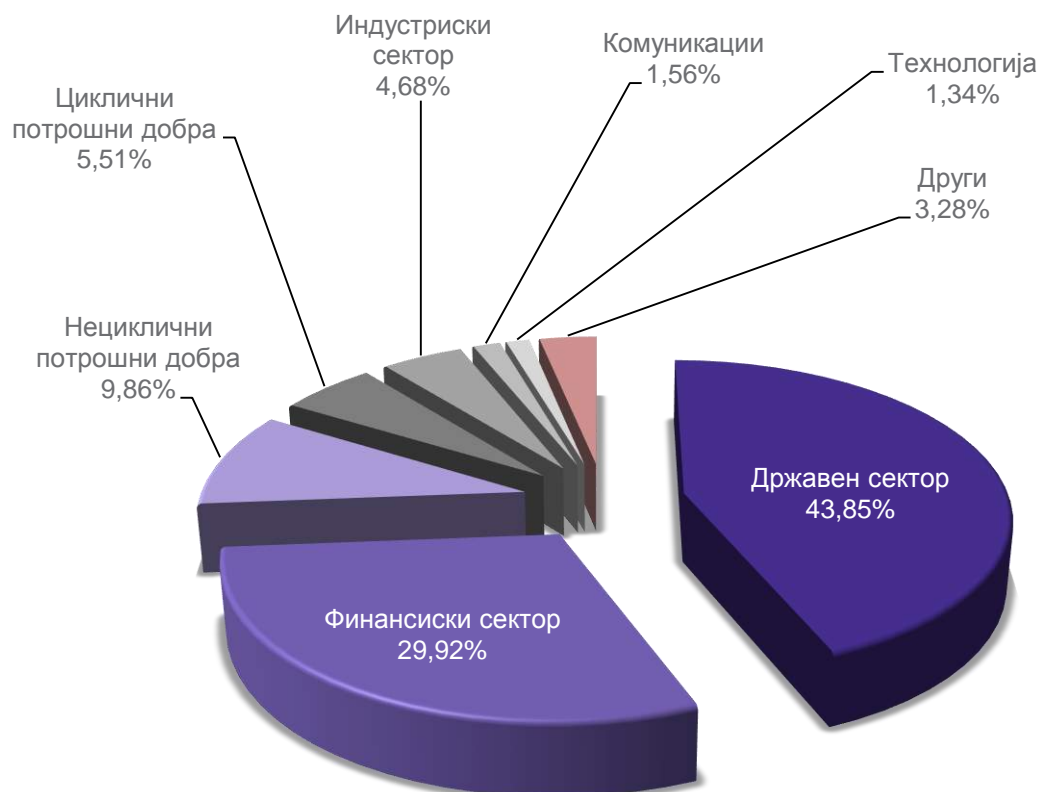
Валутна структура на вкупните средства

Структура на вкупни средства по држава на издавачот

Структура на вкупни средства по сектори

7.6.4. Структура на инвестициите со средствата на доброволниот пензиски фонд и целна структура на портфолио

На крајот на 2012 година, структурата на инвестициите со средствата на доброволниот пензиски фонд ја карактеризира усогласеност со целната структура на портфолиото на Фондот (*по видови на инструменти и *географска алокација), односно максимално дозволени отстапувања, утврдени со Инвестиционата стратегија на доброволниот пензиски фонд (мај, 2012 год.).

7.6.5. Нето вредност на Фондот и движење на вредноста на сметководствената единица

Нето вредноста на Фондот на ден 31.12.2012 година изнесува 110.379,68 илјади МКД односно 1.794,79 илјади ЕУР.

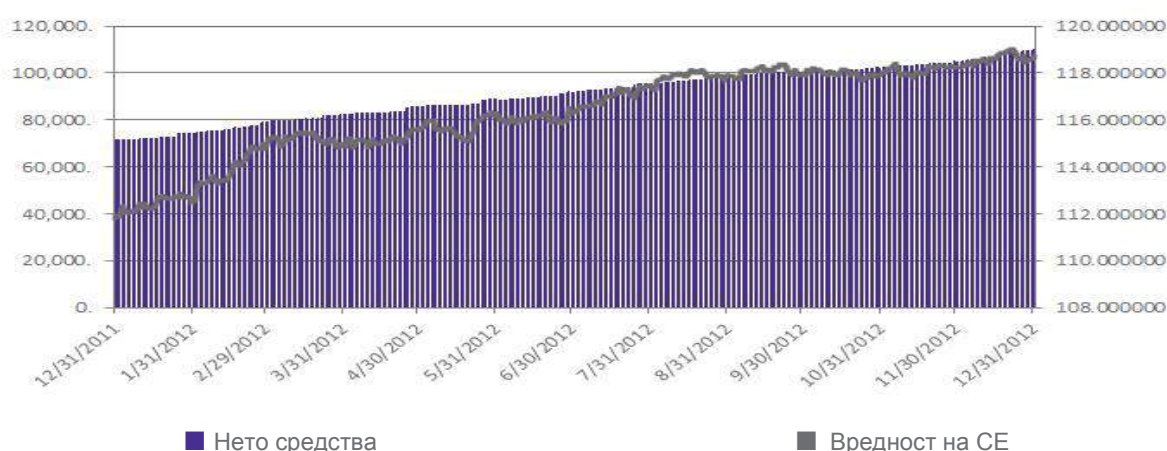
Вредноста на сметководствената единица на 31.12.2012 година изнесува 118,742851. Во однос на почетокот на годината, кога сметководствената единица на Фондот изнесуваше 111,854726 портфолиото на Фондот има позитивен принос од 6,16%. Приносот за периодот од 31.12.2009-31.12.2012,сведен на годишно ниво изнесува 4,83%.

Нето ефектот преку билансот на успех за 2012 година изнесува 5.344,97 илјади МКД или 86,91 илјади ЕУР. Вреднувањето на обврзничкото портфолио расположливо за продажба, по пазарни цени, предизвика намалување на резервите во билансот на

состојба за -247,93 илјади МКД, односно -4,03 илјади ЕУР така што крајниот ефект од вреднувањето на фондот за 2012 е позитивен и изнесува 5.097,00 илјади МКД односно 82,88 илјади ЕУР.

Порастот на вредноста на сметководствената единица од 6,16% во текот на 2012 година е резултат на остварената годишна стапка на пораст од 6,69% на депозитите, годишна стапка на пораст на обврзниците од 5,87%, годишна стапка на пораст на домашните акции од 3,59%, годишна стапка на пораст на странските акции од 33,91% и годишна стапка на пораст на уделите од странски инвестициони фондови од 17,14%. Ваквите стапки на пораст пондерирани со учеството на основните класи на инструменти во вкупното портфолио на Фондот приближно ја даваат стапката на принос на фондот.

Промените на нето вредноста на Фондот (НАВ) и вредноста на сметководствената единица (СЕ) се презентирани во графиконот што следува:

7.6.6. Перформанс во однос на утврдени репери

Примарниот репер принос повисок за два процентни поени од стапката на инфлација во Република Македонија на годишно ниво, дефиниран со Инвестиционата стратегија на доброволниот пензиски фонд не е остварен, ако за споредба се земе стапката на инфлација за декември 2012 година во однос на декември 2011 година од 6,75% (4,75%+2пп) во однос на приносот на ОДПФ за истиот период кој изнесува 6,16%, така што реалниот принос изнесува (-0,59%). Ако се анализира стапката на принос од почетокот на функционирање на фондот во однос на кумулативната стапка на инфлација (со додадени два процентни поени за секоја година како бенчмарк), и во тој случај може да се заклучи дека не е остварен примарниот репер (-0,69%).

Табела: Стапки на принос и стапки на инфлација (доброволен)

Година	Вредност на СЕ	УОУ	ЗУ	Инфлација	Кумулативна стапка на инфлација	Бенчмарк*	Кумулативен Бенчмарк	ЗУ бенчмарк**	Разлика
15.07.2009	100,000000								
31.12.2009	103,061825	3,06%		0,085%	0,085%	0,92%	0,92%		
31.12.2010	107,592926	4,40%		3,08%	3,17%	5,08%	6,05%		
31.12.2011	111,854726	3,96%		2,79%	6,05%	4,79%	11,13%		
31.12.2012	118,742851	6,16%	4,84%	4,75%	11,08%	6,75%	18,63%	5,54%	-0,69%

*Бенчмарк - стапка на инфлација + 2пп

8

Управување со ризици

8. Управување со ризици

Важен сегмент во работењето на Друштвото се и активности кои се насочени кон управувањето со ризици. Истите се фокусирани како на ризиците кои се појавуваат во работењето на самото Друштвото, така и кон ризиците кои се појавуваат во управувањето со фондовите.

Управувајќи со ризиците, пред се Друштвото влијае на остварување на деловните цели, превенира непредвидени случувања како и намалува нивоа на евентуални закани.

8.1. Управување со ризиците на Друштвото

Друштвото во своето работење се соочува со повеќе видови на ризици од кои најкарактеристичен е оперативен ризик. Како дополнителни ризици се јавуваат пазарен ризик, кредитен ризик и ликвидносен ризик.

Со примена на Политика за управување на ризиците во работењето на НЛБ Нов Пензиски Фонд, како и Стратегија за справување со ризиците и обезбедување на континуитет во работењето на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје, друштвото активно влијае на исполнување на деловните цели, како и на намалување на потенцијални закани.

8.1.1. Оперативен ризик

Оперативните ризици се специфичен вид на ризици коишто настануваат заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани.

Во поглед на управувањето со оперативните ризици, Друштвото и во 2012 година континуирано спроведуваше активности за зголемување на нивото на едуцираност на вработените за идентификување, известување, следење и справување со оперативните ризици во работењето.

8.1.2. Пазарни ризици

Пазарниот ризик во Друштвото се манифестира преку промени во пазарните цени, како промена во каматните стапки, девизните курсеви и промена во цените на капиталот кои влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Известувањето за идентификувани пазарни ризици го врши раководството на Службата за финансии, сметководство и контролинг во рамки на месечните извештаи за работењето кои ги доставува до Управниот одбор.

8.1.3. Кредитни ризици

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија. Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти.

8.1.4. Ликвидносни ризици

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Друштвото да ги исполнува достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво со интерно известување за месечната ликвидносна позиција.

Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото. За оваа потреба се доставува квартален извештај за ликвидни средства на Друштвото до регулаторот.

8.2. Управување со ризиците на Фондовите

Управувањето со ризиците подразбира идентификување, мерење или оценка, следење, контрола или намалување на ризиците.

Специфичностите во управувањето со ризиците кај ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и ОДПФ Пензија Плус произлегуваат од основната карактеристика на Фондовите кои функционираат со дефинирани придонеси. Стратегијата на Фондовите на долг рок е утврдена во насока на максимизирање на приносот во услови на прифатливо ниво на ризик.

8.2.1. Ризици на кои е изложено работењето на пензиските фондови

Идентификуваните ризици на кои е изложено работењето на пензиските фондови се: ризикот на земја, групата на пазарните ризици во која се вбројуваат ризиците од промена на пазарните цени, промената на каматните стапки, девизните курсеви и ризиците од промена на ликвидноста на пазарите на капитал, понатаму кредитниот ризик, ликвидносниот ризик и ризикот од промена на законската регулатива.

8.2.2. Методи на мерење, оценка и управување со ризиците на пензиските фондови

- **Методи на мерење, оценка и управување со ризикот на земја**

Економскиот ризик на државите во кои се инвестираат средствата на Фондовите се одредува квантитативно и се превзема од рејтинг агенции кои вршат оценка на ризичноста. Средствата на Фондовите можат да се инвестираат само во инструменти на издавачи од земји кои ги задоволуваат критериумите за долгорочен кредитен рејтинг за долг во странска валута согласно Правилниците за инвестирање на средствата на пензиските фондови.

За оценка на политичкиот ризик на земјата не постојат квантитативни показатели и истиот се оценува врз основа на информациите за политичката ситуација кои се објавуваат за одредена земја.

- **Методи на мерење, оценка и управување со пазарен ризик**

Методите за мерење, оценка и управување со пазарните ризици подетално се утврдуваат во Процедурата за мерење, контрола и управување со пазарните ризици на кои се изложени задолжителниот и доброволниот пензиски фонд со кои управува Друштвото.

Процедурата со која се мери и оценува пазарниот ризик ги опфаќа следните квалитативни и квантитативни начини на мерење, оценување и управување со пазарниот ризик:

- Мерење, оценка и управување со пазарниот ризик карактеристичен за портфолијата на пензиските фондови преку примена на ВАР (Value at Risk) модел.
- Пресметка, следење и контрола на БЕТА коефициент на ризичност на портфолијата на пензиските фондови и на нивните делови во однос на утврден пазарен benchmark;
- Мерењето и контролата на ризичниот профил на пензиските фондови, кој зависи пред се од процентуалната изложеност во класи на средства кои се карактеризираат со поголем степен на ризик;
- мерење, оценка и управување со пазарните ризици преку модели на тестирање на остварување на ризични сценарија.

- **Методи на мерење, оценка и управување со кредитниот ризик**

Друштвото ги почитува високите критериуми за кредитниот рејтинг на државите и издавачите пропишани со регулативата. Дополнително се вршат периодични анализи врз основа на релеванти показатели од официјални институции.

Мерењето на кредитниот ризик на банките се врши со периодични анализи на показателите од ревидираните финансиски извештаи и анализа на општите движења во банкарскиот сектор во Државата. Кредитниот ризик се ограничува со диверзифицирање на портфолиото на инструменти во банкарскиот сектор преку утврдување на лимити за максимална изложеност во одделна банка.

- **Методи на мерење, оценка и управување со ликвидносниот ризик**

Во оваа фаза Друштвото користи модел за следење и оценка на оперативната ликвидност на пензиските фондови, со намена тековно управување со ликвидноста во период не подолг од еден месец, во континуитет. При оперативното планирање на ликвидноста се прават проценки за ризикот од неостварување на одредени очекувања за приливи што може да предизвика неисполнување на одредени обврски и се утврдуваат алтернативните опции за обезбедување на ликвидноста, задолжување со кредит за ликвидност од Друштвото или од банкарска институција.

8.2.3. Ризичен профил

Друштвото утврдува таргет профил на ниска ризичност како дел од основните цели на инвестирањето на средствата на задолжителниот пензиски фонд.

Друштвото утврдува профил на средна ризичност како дел од основните цели на инвестициите на доброволниот пензиски фонд.

Информатичка
технологија

9

9. Информатичка технологија

Во текот на 2012 година се завршени повеќе активности од аспект на проширување и одржување на постоечката информациска инфраструктура, системски прилагодувања и имплементација на нови софтверски решенија кои овозможуваат изградба и одржување на ефективен и ефикасен информациски систем.

Поставена е информатичка инфраструктура која овозможува имплементирање на нови технологии за подобрување на ефективоста и сигурноста на информацискиот систем на Друштвото, но и за едноставно скалирање и релокација на ресурси. Со ова се овозможува Друштвото лесно да го следи растот на обемот на работа, промените во регулативата, насоките од НЛБ Групаацијата и воведувањето иновативни продукти и услуги, при тоа поддржувајќи непречено и ненамалено остварување на профитабилноста.

Во 2012 година е започнат Проект за набавка и имплементација на нови софтверски модули со кои ќе се постигне поефикасно управување со процесот на вреднување на средствата на пензиските фондови и многу поквалитетно користење на информаците за портфолијата наменети за сите нивоа на одлучување. Истовремено, овие модули ќе овозможат автоматизација на лимитите и нивното следење, автоматизација на комуникацијата со банката чувар на имот, како и поддршка за front office и middle office на Секторот за инвестиции. Со надградбата на софтверското решение ќе се централизираат, автоматизираат и интегрираат голем дел од активностите во Секторот за инвестиции.

Во иднина, Друштвото ќе продолжи со активности во правец на подобрување и зајакнување на постоечкиот информациски систем со воведување на нови контролни функции и имплементација на нови хардверски и софтверски решенија за поддршка на деловните процеси.

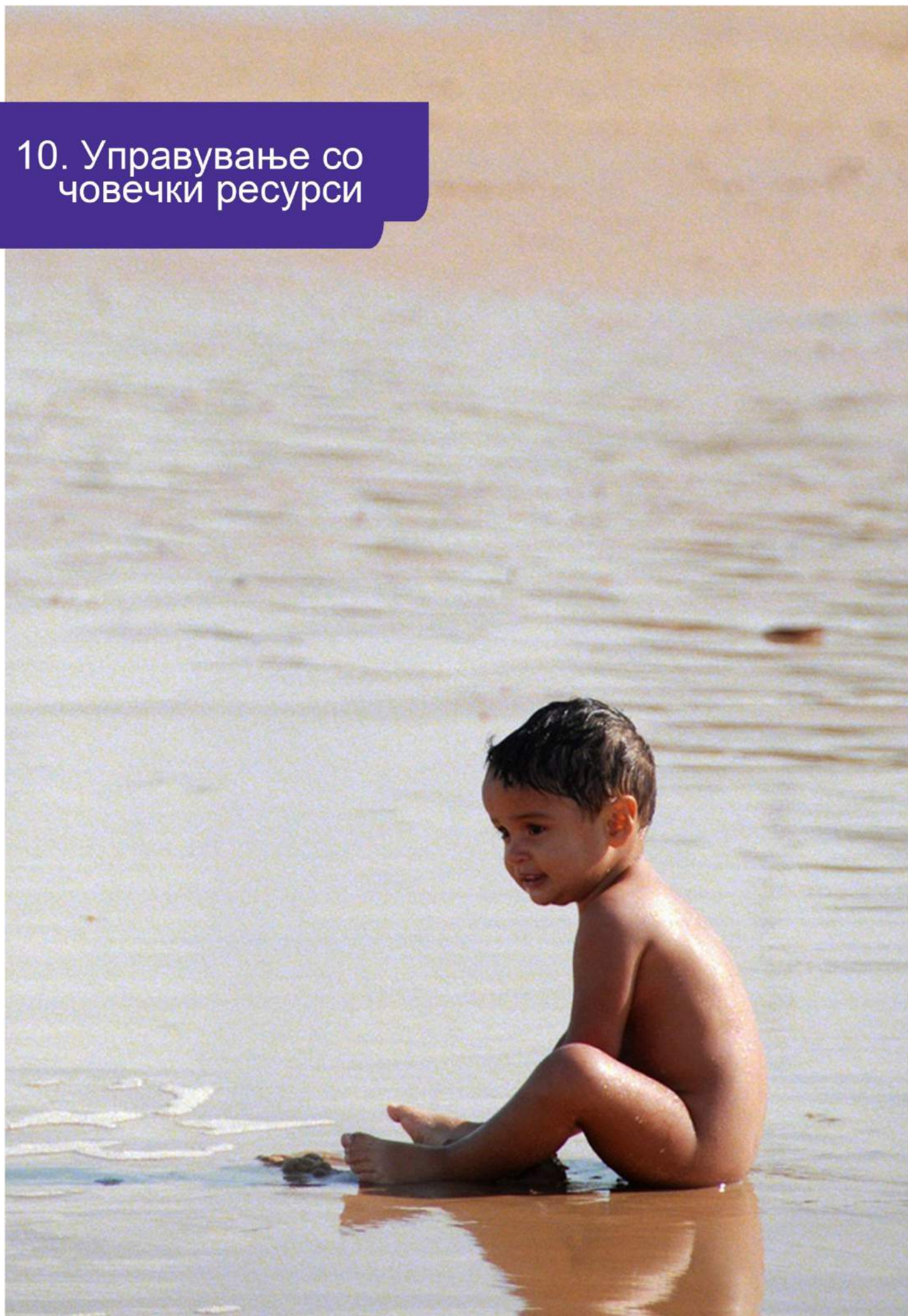
9.2. Сигурност на информацискиот систем

Друштвото воспоставува систем за сигурност на информациите со имплементирање административни, физички и технички контроли со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и личните податоци на повеќе нивоа, но и со континуирана едукација на вработените во насока на сигурност на информациски систем и заштита на лични податоци.

Воспоставен е континуиран процес на идентификација на слабостите и заканиите кон информацискиот систем. Во 2012 година се спроведени годишните активности по Планот за континуитет во работењето и анализа на влијанијата по работењето. Извршена е анализа на ризиците за средствата на информацискиот систем од квалитативен аспект со оценување на нивото на удар што може да го има евентуалното нарушување на доверливоста, интегритетот и расположливоста на средствата, како и оценување на загрозеноста на средствата. Резултат од анализата на влијанијата на работењето за 2012 година е рангирање на процесите по критичност и издвојување на

најкритичните процеси и минималните ресурси потребни за воспоставување на континуитет во работењето. Во рамките на годишниот план за тестирање на Планот на континуитетот на работењето е извршено успешно тестирање на работењето на резервниот информациски систем, со што се исполнети условите за непрекинато работење на Друштвото во услови на пад на примарниот информациски систем.

10. Управување со човечки ресурси

10. Управување со човечки ресурси

Друштвото има воспоставено модерен и систематски пристап во управувањето со човечките ресурси, согласно стандардите на НЛБ Групацијата.

Во текот на 2012 година во Друштвото е вработено 1 (едно) лице во Сектор инвестиции, со што вкупниот број на вработени на 31.12.2012 година изнесува 30 вработени. Од нив 28 се со висока стручна спрема.

За успешно воведување на нововработените во работењето на Друштвото и нивно оспособување, Друштвото назначува ментор за време на нивниот приправнички стаж односно пробна работа.

Друштвото се грижеше и во континуитет ќе продолжи да се грижи да обезбеди здрава работна средина. Воедно, покажа посветеност и ги презема сите потребни мерки за усогласување на работењето на Друштвото со регулативата за безбедност и здравје при работа.

Од вработените, 4 (четири) работници имаат лиценца за работа со хартии од вредност, 18 (осумнаесет) работници имаат лиценца за агент за вршење на маркетинг и склучување на Договори за членство во пензиските фондови, 6 (шест) работници имаат уверение за положен стручен испит за инвестиционо советување, 1 (еден) работник со лиценца за овластен ревизор.

10.1. Развој и обука на вработените

Во текот на 2012 година Друштвото овозможи да се реализираат повеќе активности кои беа насочени кон усовршување на вештините и знаењето на работниците, согласно политиката на Друштвото за перманентна едукација, усовршување и грижа за развој на човечките ресурси.

Темите на обука произлегоа од идентификуваните потреби за обука и законските барања поврзани со дејноста и работењето на Друштвото. Беа реализирани внатрешни обуки од областа на техничките и организациските мерки за заштита на личните податоци, информациската сигурност и заштитата на личните податоциспречување на перење на пари и финансирање тероризам, и управување со ризици на ниво на Друштво и план за континуитет во работењето.

Голем дел од вработените учествуваа на надворешни обуки, семинари, конференции од областа сметководство, даноци, продажни вештини, управување со човечки ресурси, правото, законски промени и настани.

Вработените активно следеа и присуствуваа на семинари организирани од страна на Групацијата на НЛБ и други семинари и советувања од различни области за потребите на работењето на Друштвото.

Вработените присуствуваа на обука одржана во просториите на Друштвото, од страна на др. Александра Брдар Турк, член на Управниот одбор на НЛБ Склади на тема „Управување со ризиците и процесите во друштва за управување со фондови.

Вработените беа присутни на меѓународни конференции и семинари:

- Euromoney Conferences: Regional finance and investment conference for SouthEastEurope (Регионална финансиска конференција);
- Годишна европска инвестициска конференција на ЦФА Институтот;
- Inside ETFs Europe
- Financial Markets Foundation Course

10.2. Систем на внатрешно информирање Базиран на веб (ИНФОНЕТ)

Во Друштвото и во 2012 функционираше воспоставениот систем за внатрешно информирање (ИНФОНЕТ) кој постојано се ажурираше и овозможуваше навремено информирање на вработените и достапност до последните верзии на сите законски, подзаконски и интерни акти, како и линкови до позначајните интернет страници на институции поврзани со работењето на Друштвото.

10.3. Студентски практики

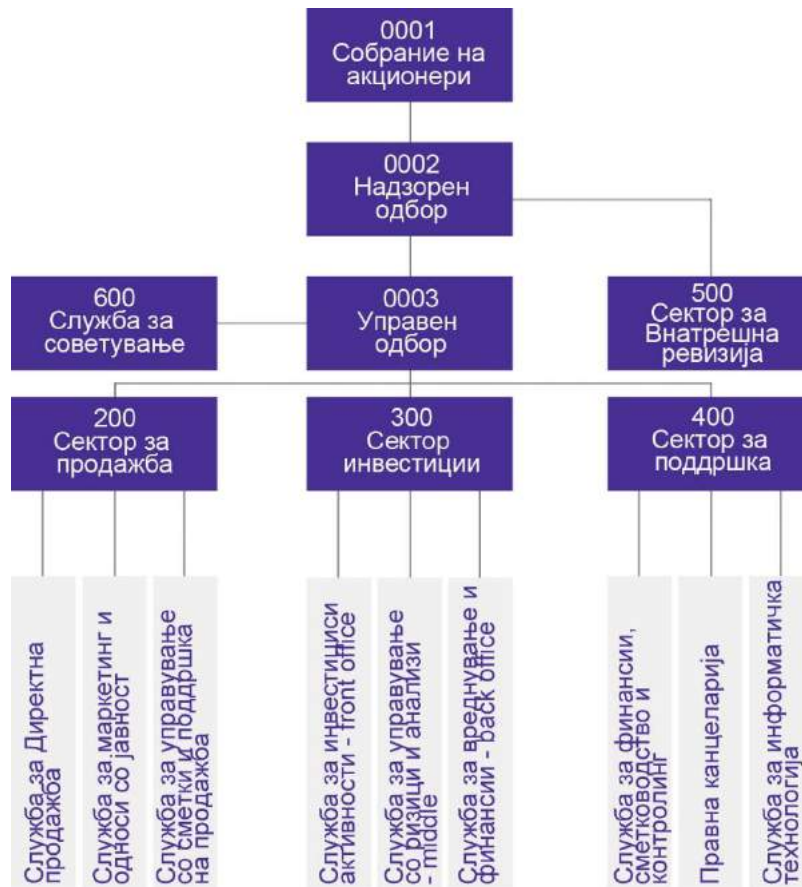
Како резултат на соработката со универзитетите во Република Македонија, во текот на 2012 година, успешно се реализирани 19 работни практики на студенти.

11

Организациона
поставеност

11. Организациона поставеност

Организационата поставеност на Друштвото е предмет на континуирана проценка на Управниот одбор кој го следи работењето и донесува одлуки за реорганизирање во зависност од оперативните потреби.

НЛБ НОВ ПЕНЗИСКИ ФОНД
АД СКОПЈЕ

*Финансиски извештаи
за годината завршена на
31 декември 2012*

*Со Извештај на независниот
ревизор*

Извештај на независниот ревизор до акционерите на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје („Друштвото“) кои се состојат од извештајот за финансиска состојба на 31 декември 2012 година и извештаите за сеопфатна добивка, промените во главнина и паричниот тек за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е за искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување процедури за добивање ревизорски докази за износите и образложенијата на финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2012 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2011 година беа ревидирани од друг ревизор, чијшто извештај издаден на 5 март 2012 година искажа мнение без резерва за финансиските извештаи.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Согласно изискувањата на член 34 (д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањана на Член 384 од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2012 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Надзорниот одбор на Друштвото на 4 март 2013 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од Надзорниот одбор на Друштвото на 4 март 2013.

Скопје, 5 март 2013 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ

Гордана Никушевска

КМПГ Македонија ДОО
УПРАВИТЕЛ

Гордана Никушевска

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
		2012	2011
Приходи од управување со фондови		125.464	113.843
Приходи од надоместок од придонеси		72.374	73.837
Приходи од надоместок од управување		53.088	40.005
Приходи од надоместок за премин		2	1
Расходи од управување со фондови		(36.642)	(33.553)
Расходи за МАПАС		(14.501)	(13.185)
Расходи за чувар на имот		(7.128)	(5.419)
Расходи за ПИОМ		(1.773)	(1.612)
Трошоци за трансакции		(1.003)	(1.103)
Трошоци за маркетинг		(5.234)	(5.105)
Трошоци за агенти		(6.935)	(7.049)
Останати трошоци од управување со фондови		(69)	(79)
Добивка од управување со фондови		88.822	80.290
Приходи од камати на вложувања во депозити	5	14.524	13.472
Приходи од камати на вложувања во хартии од вредност	6	1.819	1.195
Останати приходи	7	638	415
Материјални трошоци	8	(17.810)	(17.617)
Трошоци за вработени	9	(42.128)	(39.750)
Амортизација		(2.645)	(3.325)
Останати нематеријални расходи	10	(5.421)	(5.046)
Бруто добивка		37.799	29.635
Данок на непризнаени расходи	11	(572)	(377)
Нето добивка за годината		37.227	29.258
Нето (загуба)/добивка од повторно вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба		(486)	173
Друга нето сеопфатна добивка		(486)	173
ВКУПНА НЕТО СЕОПФАТНА ДОБИВКА		36.741	29.431

	Белешка	На 31 декември	
		2012	2011
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	12	339	143
Депозити	13	186.957	175.586
Долгорочни хартии од вредност	14	42.965	20.562
Материјални вложувања	15	2.508	3.464
Нематеријални вложувања	16	2.882	3.265
Останати финансиски средства	17	8.802	4.252
Останати средства	18	357	260
Побарувања за данок на непризнаени расходи		-	70
Вкупна средства		244.809	207.602
ОБВРСКИ			
Останати финансиски обврски	19	7.370	6.921
Резервирања	20	1.316	1.314
Останати обврски	21	858	1.050
Обврски за данок на непризнаени расходи		208	-
Вкупно обврски		9.751	9.285
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ			
Основна главнина		130.001	130.001
Ревалоризациони резерви		277	763
Законски резерви		11.886	7.497
Акумулирана добивка	23	92.894	60.056
Вкупно капитал		235.058	198.317
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		244.809	207.602

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 1 до 34 се одобрени од
Управниот Одбор на 4 март 2013 година и беа потпишани во нивно име од:

Мира Шекутковска
Член на Управен одбор

Петер Велкаврх
Заменик претседател
на Управен одбор

Давор Вукадиновиќ
Претседател на
Управен одбор

	Акционерски капитал	Ревалоризациона резерва	Законска резерва	Акумулирана Загуба/ Добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2011	122.615	590	3.233	35.062	161.500
Нето добивка за годината	-	-	-	29.258	29.258
Нето добивки од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	173	-	-	173
Вкупна нето сеопфатна добивка		173		29.258	29.431
Законска резерва	-	-	4.264	(4.264)	-
Уплатен акционерски капитал	7.386	-	-	-	7.386
Состојба на 31 декември 2011	130.001	763	7.497	60.056	198.317
Нето добивка за годината	-	-	-	37.227	37.227
Нето загуби од вреднување на хартии од вредност расположиви за продажба	-	(486)	-	-	(486)
Вкупна нето сеопфатна добивка		(486)		37.227	36.741
Законска резерва	-	-	4.389	(4.389)	-
Состојба на 31 декември 2012	130.001	277	11.886	92.894	235.058

Извештај за паричните текови

Паричен тек од основната дејност	Белешка	2012	2011
Нето добивка за годината		37.227	29.258
<i>Коригирана за:</i>			
Амортизација на материјални и нематеријални вложувања		2.645	3.325
Приходи од камата	5, 6	(16.343)	(14.667)
Данок на непризнаени расходи	11	572	377
		24.101	18.293
Промени во останати финансиски средства		(4.550)	(764)
Промени во останати средства		(97)	(60)
Промени во останати финансиски обврски		449	125
Промени во резервирања		2	34
Промени во останати обврски		(192)	72
		19.713	17.699
Наплатени камати		15.367	13.830
Платен данок на непризнаени расходи		(294)	(551)
Нето паричен тек од основната дејност		34.786	30.979
Паричен тек од инвестиционата дејност			
Набавка на материјални вложувања		(566)	(1.530)
Набавка на нематеријални вложувања		(740)	(245)
Пласмани во депозити		(50.600)	(39.500)
Доспеани и вратени депозити од банки		39.000	3.000
Приливи од хартии од вредност расположливи за продажба		3.872	4.674
Купени хартии од вредност расположливи за продажба		(25.556)	(5.503)
Нето паричен тек од инвестиционата дејност		(34.590)	(39.104)
Парични текови од финансиска активност			
Приливи од емисија на акции		-	7.387
Парични текови од финансиска активност		-	7.387
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		196	(738)
Парични средства и парични еквиваленти на почетокот на периодот		143	881
Парични средства и парични еквиваленти на крајот на периодот	12	339	143

1. Општи информации

НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) претставува Акционерско друштво основано на 17 мај 2005 година со седиште во Република Македонија. Друштвото е основано по Одобрение од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) со број 01-01 од 04 април 2005 година.

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана со учество од 51% и НЛБ Тутунска Банка АД Скопје со учество од 49% во вкупниот основачки капитал на Друштвото. Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е краен сопственик на Друштвото. Република Словенија, доминантниот сопственик на Нова Љубљанска Банка д.д Љубљана е крајна контролирачка страна.

Друштвото има единствена дејност на управување со Отворен задолжителен пензиски фонд - НЛБ Пензиски фонд и Отворен доброволен пензиски фонд - НЛБ Пензија плус, нивно претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Водњанска бр.1

1000 Скопје

Република Македонија

Вработени

На 31 декември 2012 година Друштвото има 30 вработени (31 декември 2011: 30 вработени).

Управен одбор

Давор Вукадиновиќ – Претседател

Максимилјан Жвеглич- Заменик претседател до 22 јули 2012 година

Петер Велкаврх – Заменик претседател од 23 јули .2012 година

Мира Шекутковска – Член

Надзорен одбор

Аљоша Уршич – Претседател

Мојца Осолник Видемшек – Член

Јорданка Грујоска – Член

Или Марку – Член

2. Сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

Основа за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04....166/2012), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), објавен во Службен весник на РМ бр. 11/2011 и 30/2012 и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009 и 164/2010).

Друштвото не врши разграничување на агентските трошоци за надоместоци и бонуси за склучени договори со членовите на задолжителниот фонд. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС, Друштвото ги признава како расход во Извештајот за сеопфатна добивка сите агентски трошоци во моментот на нивното настанување.

Исто така, согласно барањето на МАПАС, Друштвото не врши резервирања за неискористени денови од годишен одмор во годината за која се однесуваат деновите од годишен одмор.

Износите во финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари (МКД).

Нови стандарди и толкувања

Немаше нови стандарди и толкувања објавени во Република Македонија применливи за 2012 година.

А Трансакции со странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките/загубите од курсни разлики се признаваат како приход/расход во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога се појавиле.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2012 и 2011 година беа како што следи:

Девизен курс:	31 Декември 2012 МКД	31 Декември 2011 МКД
ЕУР	61.5000	61.5050

Б Нетирање на финансиски инструменти

Средствата и обврските, приходите и расходите се пребиваат единствено во случај кога пребивањето се бара и дозволува со некој стандард.

В Приходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Друштвото остварува приходи од управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд по следните основи:

Надоместок од придонеси кој се пресметува како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална сметка и на секоја индивидуална потсметка на посебната сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на *задолжителниот фонд*, односно како % од уплатените придонеси на секоја индивидуална и професионална сметка пред тие да бидат претворени во сметководствени единици на *доброволниот фонд*.

Надоместокот од придонеси, уплатени во *задолжителниот пензиски фонд*, за годината која завршува на 31 декември 2012 изнесува 4% (2011: 4,5%).

Надоместокот од придонеси, уплатени на индивидуална сметка во *доброволниот пензиски фонд* изнесува 3,8% (5,25% за првите два месеци од 2011 и 3,8% почнувајќи од 01 март 2011). Надоместокот од придонеси кај професионалните шеми се уредува со Договор помеѓу Друштвото и осигурителот и Договор за организирање и финансирање на професионална пензиска шема, склучен помеѓу осигурителот и претставник на неговите вработени или членови.

Надоместок за управување кој се пресметува како % од нето средствата на задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за управување со *задолжителен пензиски фонд* на месечно ниво изнесува 0,05% (2011: 0,05%) од вредноста на нето средствата на задолжителниот фонд, додека надоместокот за управување со *доброволен пензиски фонд* изнесува 0,10% од вредноста на нето средствата на доброволниот фонд на месечно ниво (2011: 0,15% за првите два месеци и 0,10% почнувајќи од 01 март 2011).

Приходите од надоместок од придонеси и надоместок за управување се признаваат како приходи во периодот во кој услугата е обезбедена.

Надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг задолжителен пензиски фонд
Број на денови ≤ 720	15 евра
Број на денови > 720	Не се плаќа надоместок за премин

Број на денови	Износ на надоместок за премин од еден во друг доброволен пензиски фонд
Број на денови ≤ 360	10 евра
Број на денови > 360	Не се плаќа надоместок за премин

Бројот на денови се пресметува согласно законската регулатива. Приходите од надоместок за премин се признаваат кога е веројатно дека идни економски користи поврзани со преминот ќе претставуваат прилив во Друштвото.

Г Расходи од управување со задолжителен и доброволен фонд

Расходи за МАПАС

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на МАПАС во висина од 0,8% од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот, односно доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото. (2011:0,8%).

Расходи за чувар на имот

Чувар на средствата на задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на задолжителниот пензиски фонд и изнесува 0,084% (2011: 0,084%), до вредност на имотот до 100.000.000,00 ЕУР и 0,079% (2011: 0,079%) од вкупната вредност на имотот на задолжителниот фонд над 100.000.000,00 ЕУР. Задолжителниот фонд достигна вредност на имотот од 100.000.000,00 ЕУР во април 2011 година.

Чувар на средствата на доброволниот пензиски фонд е Комерцијална Банка АД Скопје. Надоместокот за Комерцијална Банка АД Скопје се пресметува како % од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд и изнесува 0,25%, до вредност на имотот од 50.000.000,00 ЕУР, односно 0,20% за вредност на имотот над 50.000.000,00 ЕУР (2011:0,25%). Вредноста на имотот на доброволниот фонд не надмина 50.000.000 ЕУР во 2012 година.

Расходи за ПИОМ

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија, како процент од вкупните придонеси уплатени во задолжителниот пензиски фонд управуван од страна на Друштвото во претходниот месец. Надоместокот за Фондот за пензиско и инвалидско осигурување одобрен од Владата на Република Македонија изнесува 0,1% од уплатените придонеси во задолжителниот фонд (2011: 0,1%).

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд.

Трошоци за маркетинг

Трошоците за маркетинг се трошоци поврзани со активности чија цел е зачленување или премин на членови од еден во друг пензиски фонд, рекламирање на карактеристиките на системот на капитално финансирано пензиско осигурување и особено на пензиското друштво. Трошоците за маркетинг исто така опфаќаат и трошоци направени со цел обезбедување услуга и информација или објективно и навремено обезбедување податок поврзан со работењето на пензиското друштво, на сегашни или идни членови на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, како и трошоци поврзани со известувањата кои се доставуваат до членовите на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Овие расходи се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци.

Трошоци за агенти

Друштвото има овластени агенти – лица ангажирани по договор за дело чија активност е насочена кон привлекување на нови членови во задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд. Трошоците за агенти опфаќаат трошоци направени за организирање и полагање на испит за стекнување на својство на агент, за упис во регистарот на агенти, за издавање и продолжување на дозволата на агент, надоместоци и бонуси за склучени договори, трошоци за едукација на агентската мрежа и сл. Вреднувањето на агентската провизија се врши согласно Тарифникот за провизионирање на Друштвото, на месечна основа. Сите трошоци за агенти се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот на нивното настанување, согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од МАПАС.

Останати трошоци за управување со задолжителен и доброволен фонд

Овие трошоци ги опфаќаат трошоците за внес, корекција и поништување на договор за членство во Регистарот на членови, поднесоци и жалби до МАПАС како и трошоците за спроведување на постапка за давање согласности од страна на МАПАС.

Д Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите по основ на камата се пресметани на сите каматоносни побарувања и обврски врз основа на законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот. Приходите и расходите од камати се признаваат сразмерно на времето на употреба на финансиските инструменти.

Ѓ Вложувања во хартии од вредност

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во хартии од вредност кои се дозволени согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, а тоа се државни хартии од вредност. Друштвото располага само со едно портфолио хартии од вредност - хартии од вредност расположливи за продажба. Ова е резултат на определбата на Друштвото да вложува во хартии од вредност кои можат да бидат оттуѓени во било кое време, доколку се јави потреба од генерирање на ликвидни средства. Вложувањата во хартии од вредност почетно се признаваат како средства на датумот на тргување и се вреднуваат по нивната набавна вредност со вклучени трошоци на трансакции направени за нивно стекнување. На крајот на секој месец се врши проценка и сведување на нивната сметководствена вредност на пазарната вредност според просечните пазарни цени објавени на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, со користење на методот на ефективна каматна стапка, намалени за безвреднување, доколку има.

Ефектот од промената на објективната вредност има влијание врз главнината. Дисконтот како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на приходите од камати на месечна основа. Премијата како дел од амортизационата вредност се признава како компонента на расходите од камати на месечна основа.

Е Материјални вложувања и нематеријални вложувања

Друштвото ги евидентира материјалните и нематеријалните вложувања според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување.

Намалувањето на материјалните и нематеријалните вложувања произлегува од продажбите, расходувањата и пресметаната тековна амортизација. Капиталните

добивки или загуби кои произлегуваат од овие трансакции се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Амортизацијата на материјалните и нематеријалните вложувања се пресметува според праволиниска метода и се распределува врз системска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба.

Стапките на амортизација се така одредени да вредноста на материјалните и нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на неговата корисност.

Применетите годишни стапки на амортизација, според проценетиот период на корисност се следните:

Моторни возила	25 %
Мебел и канцелариска опрема	20 %
Компјутерска опрема	25 %
Останата опрема	10 %
Нематеријални средства	20 %

Ж Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат: паричните средства на трансакциска сметка, парични средства во благајна, депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци.

З Трошоци за користи на вработените

Трошоците за користи на вработените се состојат од:

- Трошоци за краткорочни користи: плати и социјални придонеси, платени отсуства, платени годишни одмори, регрес за годишен одмор, новогодишен надомест, немонетарни користи (здравствена заштита, осигурување и сл), надомест за одвоен живот и други примања по договори за вработување.
- Долгорочни користи: јубилејни награди, отпремнина за одење во пензија и надомест по основ доброволна пензиска шема.

Краткорочните користи се вреднуваат по недисконтиран износ, кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос.

Долгорочните користи се вреднуваат според сегашната вредност на дефинираните користи на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот во кој настанала.

С Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Почнувајќи од 1 јануари 2009 година, компаниите не плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно.

Дивиденди исплатени на домашни правни лица се ослободени од плаќање на данок на добивка. Дивидендите дистрибуирани на поединци и странски правни лица не се ослободени од данокот на добивка и се предмет на 10% обврска за корпоративен данок

која настанува во моментот на исплата на дивидендата. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

Освен дистрибуцијата на дивиденда, данок се плаќа и на износот на непризнаени расходи за даночни цели кои ги сочинуваат оданочивите расходи и помалку искажани приходи и расходи и помалку искажани приходи од поврзани лица, настанати во текот на фискалната година, намалени за износот на даночниот кредит (види во следниот пасус).

Данок на непризнаени расходи

Согласно промените во македонската даночна регулатива, во примена од 1 јануари 2009, како и дополнителните промени во текот на 2010 и 2011 година, на крајот на фискалната година компаниите се должни да плаќаат данок на непризнаени расходи, без оглед на нивните финансиски резултати.

Како основа за оданочување се користат трошоците кои не се поврзани со вршење на дејност на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на таа дејност и не се последица од вршење на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл.). Даночната основа се зголемува за расходи и помалку искажани приходи од поврзани лица, а се намалува за износот на даночниот кредит или други даночни олеснувања.

Данокот на непризнаените расходи и помалку искажаните приходи се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка за годината.

И Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции и е целосно уплатен во паричен износ.

Ј Резерви

Согласно законот за трговски Друштва, Друштвото е обврзано да издвојува законска резерва во износ од 15% од остварената годишна добивка, се додека законските резерви не достигнат износ од 1/5 од основачкиот капитал на Друштвото.

Со најновите измени во Законот за трговски друштва (Службен весник на РМ бр.166/2012), Друштвото е обврзано да издвојува законска резерва во износ од 5% од остварената годишна добивка, се додека законските резерви не достигнат износ од 1/10 од основачкиот капитал на Друштвото. Овие измени ќе се користат при распределба на добивката за 2012 година.

3. Управување со ризици

Активностите на Друштвото се изложени на различни видови ризици и заради тоа се потребни различни анализи, евалуации, прифаќање и раководење на одредено ниво на ризик. Целта на Друштвото е да постигне оптималност помеѓу ризикот и приносот и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Друштвото.

Политиките за управување со ризик се дизајнирани на тој начин да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспоставуваат соодветни ризични лимити и контроли.

Друштвото често ги ревидира политиките за управување со кредитен, пазарен, ликвидносен и оперативен ризик.

А Кредитен ризик

Управувањето со кредитен ризик во најголема мера е законски регулирано со ограничување на вложувањата на Друштвото во банкарски депозити и должнички хартии од вредност чиј издавач е Република Македонија.

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот на должничките инструменти и депозитите нема да биде во можност целосно или делумно да ги измири обврските во роковите на достасување.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што ги вложува слободните парични средства само во законски дозволени инструменти.

Изборот на инструменти во кои се инвестира се врши во согласност со интерните акти на Друштвото, при што основни критериуми за избор се следните:

- Должнички инструменти: стапка на принос до доспевање (YTM), валута, траење и рок до доспевање.
- Депозити во банки:
 - Критериуми за избор на банка: се користи годишното рангирање на банките подготвено врз основа на годишни ревидирани финансиски извештаи;
 - Критериуми за избор на конкретен депозитен аранжман: стапка на принос – каматна стапка, вид на каматна стапка (фиксна или варијабилна), валута, рок до доспевање, посебни клаузули во договорот и сл.

Кредитниот ризик кај вложувањата во депозити, Друштвото го следи преку постојана анализа на способноста на банките да ги исполнат обврските кон Друштвото кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни.

Менаџментот на Друштвото е на став дека со законските ограничувања и определбата да се чуваат хартиите од вредност на неопределен рок, со можност за нивно оттуѓување кога за тоа ќе се јави потреба може да управува со кредитниот ризик кај хартиите од вредност.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските

На денот на составување на Извештајот за финансиската состојба, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку долгорочни депозити кои се држат во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, Халк Банка АД Скопје, Уни Банка АД Скопје, Алфа Банка АД Скопје, ТТК Банка АД Скопје и Охридска Банка АД Охрид, краткорочни депозити во Халк Банка АД Скопје, Охридска Банка АД Охрид и Стопанска Банка АД Битола и преку државни обврзници издадени од Република Македонија.

А.1. Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други

	Максимална изложеност 2012	Максимална изложеност 2011
Депозити	187.184	175.623
Хартии од вредност		
- Должнички инструменти	42.965	20.562
Останати финансиски средства	8.802	4.252
31 декември	238.951	200.437

Раководството е убедено во неговата способност да води контрола и да одржува минимална изложеност на кредитен ризик на Друштвото која произлегува од портфолиото на депозити и вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба. Останатите финансиски средства претставуваат пресметани приходи од управувачка провизија за декември 2012 и 2011 година (соодветно) и побарувања за надоместоци од придонеси. Друштвото не гледа кредитен ризик поврзан со овие средства, со оглед на тоа што истите се наплаќаат директно од средствата на фондовите.

А.2. Депозити

	31 декември 2012	31 декември 2011
Ниту се достасани ниту оштетени	187.184	175.623
Нето	187.184	175.623

За целите на следење на кредитниот ризик, Друштвото ги анализира Депозитите врз основа на категоризација на банките која ја врши Народната банка на Р.Македонија. Според категоризацијата, големи банки се банки со вкупна актива над 25,1 милијарди МКД, средни банки се банки со вкупна актива од 6,2 милијарди МКД до 25,1 милијарди МКД и мали банки се банки со вкупна актива помала од 6,2 милијарди МКД.

Друштвото има вложувања во депозити во големи, средни и мали банки како што е прикажано подолу:

	2012	2011
Депозити во големи банки	123.210	141.571
Депозити во средни банки	56.935	34.052
Депозити во мали банки	7.039	-
31 Декември	187.184	175.623

	31 декември 2012	31 декември 2011
Нето максимална изложеност	187.184	175.623
Без колатерал	187.184	175.623

А.3. Должнички инструменти

	31 декември 2012	31 декември 2011
Ниту се достасани ниту оштетени	42.965	20.562
Нето	42.965	20.562

На следната табела е дадена анализа на должничките инструменти според нивниот издавач:

2012	Обврзници	Вкупно
Република Македонија	42.965	42.965
Вкупно	42.965	42.965

2011	Обврзници	Вкупно
Република Македонија	20.562	20.562
Вкупно	20.562	20.562

Издавачот на должничките инструменти има ББ+ кредитен рејтинг за долгорочно задолжување според Fitch рејтинг агенцијата.

Финансиските инструменти, мерени по фер вредност, се прикажани во следните нивоа на хиерархија, врз основа на начинот на одредување на објективната вредноста. Ниво 1 – Државни обврзници кои имаат објективна вредност и активен пазар и Ниво 2 – објективната вредност се одредува врз основа на пазарни претпоставки.

2012	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
Државни обврзници	11.312	31.653	-
Вкупно	11.312	31.653	-

2011	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Должнички инструменти			
Државни обврзници	15.014	5.548	-
Вкупно	15.014	5.548	-

A.4. Концентрација на ризикот на финансиските средства со кредитна изложеност

Географски регион

Следнава табела ја анализира кредитната изложеност по географски региони

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	187.184	-	187.184
Хартии од вредност - должнички инструменти	-	-	42.965	-	42.965
Останати финансиски средства	-	-	8.802	-	8.802
31 декември 2012	-	-	235.951	-	235.951

	Држави од ЕУ	Европски држави кои не се членки на ЕУ	Република Македонија	Други земји	Вкупно
Пласмани во банки - депозити	-	-	175.623	-	175.623
Хартии од вредност -должнички инструменти	-	-	20.562	-	20.562
Останати финансиски средства	-	-	4.252	-	4.252
31 декември 2011	-	-	200.437	-	200.437

Б Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цените на капиталот и девизните курсеви ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот кој што може да се прифати и којшто редовно се следи.

Б.1. Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакции во странска валута. Изложеноста на валутен ризик, во најголема мера произлегува од вложувањата во финансиски инструменти, поточно должнички хартии од вредност, и се манифестира преку влијание на вредноста на хартиите од вредност деноминирани во странска валута кои се чуваат во портфолиото расположиви за продажба. Друштвото го следи и управува со валутниот ризик преку месечна анализа на портфолиото на Друштвото.

На 31 декември 2012 година, Друштвото има средства и обврски искажани во ЕУР и тоа:

- државни обврзници во ЕУР во износ од МКД 42.965 илјади (2011: МКД 20.562 илјади) вклучени во позицијата долгорочни хартии од вредност расположливи за продажба
- обврски спрема вработени во ЕУР во износ од МКД 83 илјади (2011: МКД 166 илјади) вклучени во останати обврски.
- обврски спрема добавувачи во износ од МКД 400 илјади (2011: 0) вклучени во позицијата останати финансиски обврски

На 31 декември ако курсот зајакне/ослабне за 5% во однос на ЕУР, а останатите променливи останат исти, капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за околу МКД 2.140 илјади (2011: МКД 1.020 илјади), најмногу како резултат на курсните разлики на државни обврзници.

Б.2. Каматен ризик

Ризикот од промена на каматните стапки е застапен кај активата на Друштвото, поточно кај вложувањата во депозити и долгорочни хартии од вредност, наспроти пасивата каде во досегашното работење нема каматносни обврски, или истите се незначителни.

Друштвото управува со каматниот ризик преку следење на трендовите на каматните стапки, пресметка и следење на просечните каматни стапки, проценка на идните движења на каматните стапки, адекватно структурирање на инвестирањата на слободните парични средства и склучување на договори со фиксни приноси.

На 31 декември 2012 година Друштвото нема каматносни обврски, додека каматносна активата се состои од државни обврзници со фиксна ефективна каматна стапка, долгорочни и краткорочни депозити со фиксна и променлива каматна стапка.

Просечната каматна стапка на депозитите на 31 декември 2012 изнесува 8,08% (2011: 8,46%).

Депозитите со фиксна каматна стапка учествуваат во вкупните депозити со 76,25% (2011: 92,96%).

Во 2012 година имаше промена на каматните стапки кај депозитите со варијабилна каматна стапка пласирани во Алфа Банка АД Скопје, ТТК Банка АД Скопје, Уни Банка

АД Скопје и Стопанска Банка АД Битола без позначајно влијание на просечната каматна стапка на депозитите, поради незначителното учество на депозитите со варијабилна каматна стапка во вкупните депозити од 23,75% (2011: 7,04%).

На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите со променлива каматна стапка се помали/поголеми за 0,5% а останатите променливи останат исти, добивката на Друштвото ќе се намали/зголеми за МКД 108 илјади (2011: МКД 133 илјади).

Анализа на финансиските инструменти според видот на каматна стапка

	Фиксна каматна стапка	Варијабилна каматна стапка	Вкупно
Пласмани во банки – депозити	143.585	43.599	187.184
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	42.965	-	42.965
Вкупно 2012	186.550	43.599	230.149
Пласмани во банки – депозити	148.617	27.006	175.623
Хартии од вредност			
- Должнички инструменти	20.562	-	20.562
Вкупно 2011	169.179	27.006	196.185

Б.3. Ценовен ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик поради промена на објективната вредност на должничките хартии од вредност – државни обврзници класифицирани во портфолиото расположиви за продажба. Ефектот од промената на објективната вредност директно не влијае на резултатот од тековното работење, заради тоа што промените во објективната вредност се евидентираат во главнината. За управување со ризикот од промена на цената на инвестициите во должнички инструменти Друштвото го диверзифицира своето портфолио.

Ако цените на должничките хартии од вредност, за кои постои активен пазар (обврзници за денационализација), се зголемат/намалат за 0.5% на 31 декември 2012 година, а сите други варијабилни останат исти капиталот на Друштвото ќе се зголеми/намали за МКД 59 илјади (2011: МКД 78 илјади).

В Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува веројатност од случување на негативни настани кои ќе доведат до неможност Друштвото да ги исполнува достасаните обврски.

Друштвото има воспоставено постапка за управување со ликвидносниот ризик на месечно ниво и известува за месечната и кварталната ликвидносна позиција. Одржувањето на соодветно ниво на ликвидни средства е под влијание и на законските барања, односно барањата на регулаторот за одржување на задолжителни ликвидни средства во износ утврден како % од главнината на Друштвото.

Во досегашното работење Друштвото било во можност да ги подмири сите доспеани обврски. Сите финансиски обврски на Друштвото доспеваат во рок од една година по 31 декември 2012.

Табелата подолу претставува анализа на средствата и обврските на Друштвото, по групи според остатокот на периодот сметан од датумот на Извештајот за финансиската состојба до датумот на доспевање.

2012	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Парични средства и парични еквиваленти	339	-	-	-	-	339
Депозити	283	1.747	76.127	108.800	-	186.957
Хартии од вредност	-	190	4.212	37.814	749	42.965
Останати финансиски средства	8,802	-	-	-	-	8,802
Средства кои се чуваат за управување со ликвидносен ризик (договорен датум на доспевање)	9,424	1.937	80.339	146.614	749	239.063
Останати финансиски обврски	4.108	3.132	130	-	-	7.370
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	4.108	3.132	130	-	-	7.370

2011	Доспевање до 1 месец	Доспевање од 1 до 3 месеци	Доспевање од 3 месеци до 1 година	Доспевање од 1 до 5 години	Доспевање над 5 години	Вкупно
Парични средства и парични еквиваленти	143	-	-	-	-	143
Депозити	278	749	39.059	135.500	-	175.586
Хартии од вредност	-	-	3.829	15.701	1.034	20.562
Останати финансиски средства	4.252	-	-	-	-	4.252
Средства кои се чуваат за управување со ликвидносен ризик (договорен датум на доспевање)	4.673	749	42.888	151.201	1.034	200.543
Останати финансиски обврски	3.789	3.094	38	-	-	6.921
Вкупни обврски (договорен датум на доспевање)	3.789	3.094	38	-	-	6.921

Г Оперативен ризик

Оперативниот ризик е специфичен вид на ризик кој што настанува заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи, луѓе или заради надворешни настани. Дефиницијата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратешкиот ризик и ризикот од губење на угледот (репутација).

Управувањето со оперативниот ризик е регулирано со Политиката за управување со ризици која пропишува методологија за идентификација, оценка, следење и совладување на оперативните ризици како и евиденција и известување за штетни настани од кои произлегуваат оперативни ризици во работењето на Друштвото.

Д Управување со капитал

Политиката на компанијата е да одржува стабилност на капиталната база со цел да се задоволат законските барања, да се задржи довербата на пазарот и да се одржи идниот развој на бизнисот.

Според законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку 2.800 илјади ЕУР, кога средствата на двата фонда со кои управува ќе достигнат вредност од 100.000.000,00 ЕУР. Фондовите ја достигнаа оваа вредност на 1 април 2011, како резултат на што Друштвото издаде дополнителни 1.200 акции, со номинална вредност од 100 ЕУР и го зголеми капиталот над законски пропишаниот минимум

Ѓ Објективна вредност

Друштвото има финансиски средства кои вклучуваат парични средства и парични еквиваленти, депозити, должнички хартии од вредност расположливи за продажба и останати побарувања. Друштвото има финансиски обврски кои вклучуваат обврски кон добавувачи и други обврски.

Објективните вредности на овие финансиски инструменти не се материјално различни од нивната сметководствена вредност. Прикажаните вредности на паричните средства и парични еквиваленти, останатите побарувања и останатите обврски не се материјално различни од нивната објективна вредност како резултат на нивниот краток рок на достасување.

Должничките хартии од вредност расположливи за продажба се водат по објективна вредност со промени во објективна вредност евидентирани во капиталот. Поради тоа нивната сметководствена вредност е еднаква на нивната објективна вредност.

Депозитите имаат каматна стапка која е приближна на пазарната каматна стапка. Затоа нивната сметководствена вредност не е материјално различна од нивната објективна вредност.

4. Проценки при примена на сметководствените политики

Друштвото врши проценки и претпоставки кои влијаат на презентираниите износи на средствата и обврските. Друштвото врши резервирања на трошоци кои се однесуваат на тековната година кои земајќи ги во предвид искуството од минатото, очекувањата за идните настани и влијанието на други фактори, се верува дека се разумни.

5. Приходи од камати на вложувања во депозити

	2012	2011
Приходи од камати на долгорочни депозити	13.098	13.018
Приходи од камати на краткорочни депозити	1.387	426
Приходи од камати на депозити по видување и депозити со оригинален рок на доспевање до 3 месеци	39	28
	14.524	13.472

6. Приходи од камати од вложувања во хартии од вредност

	2012	2011
Приходи од камати на хартии од вредност расположиви за продажба	1.819	1.195
	1.819	1.195

7. Останати приходи

	2012	2011
Приходи од ослободени резервирања	88	8
Приходи од курсни разлики	67	66
Останати приходи	483	341
	638	415

8. Материјални трошоци

	2012	2011
Наемнини	7.992	9.609
Транспортни трошоци	3.182	2.973
Одржување и заштита	4.086	2.602
Потрошена енергија	1.363	1.218
Потрошени сировини и материјали	480	596
Отпис на ситен инвентар	50	78
Останати услуги	657	541
	17.810	17.617

9. Трошоци за вработени

	2012	2011
Плати	35.808	35.236
Придонеси за доброволно пензиско осигурување	1.176	1.139
Други надоместоци на вработените	5.056	3.331
Резервирања за користи на вработени	88	44
	42.128	39.750
Број на вработени на последниот ден од периодот	30	30

10. Останати нематеријални расходи

	2012	2011
Дневници и патни трошоци за службен пат	1.604	1.393
Ревизорски и консултантски услуги	2.234	2.163
Репрезентација	383	379
Банкарски услуги	244	234
Даноци и членарини	94	91
Курсни разлики	89	63
Надоместоци на членови на УО и НО	167	90
Останати расходи	606	633
	5.421	5.046

11. Данок на непризнаени расходи

	2012	2011
Даночно непризнаени расходи	572	377
	572	377

	2012	2011
Даночно непризнаени расходи	5.719	3.769
Даночна основа	5.719	3.769
Пресметан данок по стапка од 10%	572	377
	572	377

12. Парични средства и парични еквиваленти

	2012	2011
Депозити со оригинален рок на достасување до 3 месеци	227	37
Жиро сметка	97	97
Парични средства во благајна	15	9
	339	143

13. Депозити

	2012	2011
Депозити	186.957	175.586
- Тековни	82.157	40.077
- Нетековни	104.800	135.509

Краткорочните депозити се пласирани во:

- Халк Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 1 година и каматни стапки од 5%, 5,5% и 5,75%.
- Стопанска Банка АД Битола со оригинален рок на доспевање од 1 година и каматна стапка од 6,1%.
- Охридска Банка АД Охрид со оригинален рок на доспевање од 1 година и каматна стапка од 6%.

Долгорочните депозити се пласирани во:

- НЛБ Тутунска Банка А.Д. со каматни стапки кои се движат од 5% до 9,5% (2011: од 5,5% до 9,5%) и оригинален рок на доспевање од 2, 3, 4 и 6 години (2011: 2,3 и 6 години).
- Уни Банка А.Д со каматна стапка од 5% (2011:7% и 6,7%), и оригинален рок на доспевање од 2 години (2011: 2 и 3 години)
- Алфа Банка АД со каматна стапка од 6,2% и 6,7% (2011: 7,4% и 8,5%) и оригинален рок на доспевање од 2 години (2011: 2 години)
- ТТК Банка АД со каматна стапка од 6,5% (2011: 7%) и рок на доспевање од 2 години (2011: 2 години)
- Халк Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 3 години и каматна стапка од 6% и 6,50% и
- Охридска Банка АД Охрид со оригинален рок на доспевање од 2 години и каматна стапка од 6,2%

Износот на долгорочни депозити вклучува недоспеана камата од МКД 4.812 илјади (2011: МКД 4.965 илјади).

14. Долгорочни хартии од вредност

	2012	2011
Расположливи за продажба:		
Државни обврзници	42.965	20.562
	42.965	20.562

Обврзниците вклучуваат:

- Обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 8.746 илјади (2011: МКД 11.651 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2006 до 1 јуни 2015.
- Обврзници за денационализација (02) во износ од МКД 430 илјади (2011: МКД 855 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2004 до 1 јуни 2013.
- Обврзници за денационализација (09) во износ од МКД 1.996 илјади (2011: МКД 2.324 илјади) со каматна стапка од 2% годишно. Главницата доспева во 10 еднакви годишни рати почнувајќи од 1 јуни 2011 до 1 јуни 2020.
- Континуирана ДО2011/02-0916дк во износ од МКД 3.001 илјади (2011: МКД 3.001 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во септември 2016.
- Континуирана ДО2011/04-1216дк во износ од МКД 2.501 илјади (2011: МКД 2.501 илјади), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во декември 2016.

- Континуирана ДО2012/01-0317дк во износ од МКД 4.501 илјади (2011:0), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во март 2017.
- Континуирана ДО2012/02-0617дк во износ од МКД 11.979 илјади (2011: 0), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во јуни 2017.
- Континуирана ДО2012/10-0917дк во износ од МКД 4.001 илјади (2011:0), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во септември 2017.
- Континуирана ДО2012/17-1117дк во износ од МКД 5.003 илјади (2011:0), со каматна стапка од 5,5% годишно. Главницата доспева во ноември 2017.

Во износот на обврзниците е вклучена и камата од МКД 807 илјади (2011: МКД 230 илјади).

15. Материјални вложувања

Набавната вредност на материјалните вложувања, соодветната амортизација и сегашната вредност на 31 декември 2012 година е прикажана подолу:

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2012	3.461	5.587	4.250	13.298
Нови набавки	-	522	44	566
Состојба на 31.12.2012	3.461	6.109	4.294	13.864
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2012	2.618	4.196	3.020	9.834
Амортизација за годината	335	651	536	1.522
Состојба на 31.12.2012	2.953	4.847	3.556	11.356
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2012	843	1.391	1.230	3.464
Состојба на 31.12.2012	508	1.262	738	2.508

На 31 декември 2012 година Друштвото нема дадено материјални вложувања подзалог (2011: нема).

	Моторни возила	Компјутери	Мебел и останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 01.01.2011	2.701	4.875	4.192	11.768
Нови набавки	760	712	58	1.530
Состојба на 31.12.2011	3.461	5.587	4.250	13.298
Исправка на вредност				
Состојба на 01.01.2011	2.300	3.696	2.482	8.478
Амортизација за годината	318	500	538	1.356
Состојба на 31.12.2011	2.618	4.196	3.020	9.834
Сметководствена вредност				
Состојба на 01.01.2011	401	1.179	1.711	3.290
Состојба на 31.12.2011	843	1.391	1.230	3.464

16. Нематеријални вложувања

		Софтвер и лиценци
Набавна вредност		
Состојба на 01.01.2012		12.671
Нови набавки		740
Состојба на 31.12.2012		13.411
Амортизација		
Состојба на 01.01.2012		9.407
Амортизација за годината		1.122
Состојба на 31.12.2012		10.529
Сегашна вредност		
Состојба на 01.01.2012		3.265
Состојба на 31.12.2012		2.882

		Софтвер и лиценци
Набавна вредност		
Состојба на 01.01.2011		12.426
Нови набавки		245
Состојба на 31.12.2011		12.671
Амортизација		
Состојба на 01.01.2011		7.438
Амортизација за годината		1.969
Состојба на 31.12.2011		9.407
Сегашна вредност		
Состојба на 01.01.2011		4.988
Состојба на 31.12.2011		3.265

17. Останати финансиски средсва

	2012	2011
Однапред пресметани приходи (управувачка провизија)	4.950	3.719
Побарување за надоместок од придонеси	3.852	533
	8.802	4.252

18. Останати средсва

	2012	2011
Однапред платени трошоци	312	183
Останати средства	45	77
	357	260

19. Останати финансиски обврски

	2012	2011
Обврски спрема добавувачи	908	2.060
Пресметани трошоци	6.238	4.763
Останати обврски	224	98
	7.370	6.921
Тековни	7.370	6.921
Нетековни	-	-

20. Резервирања

	2012	2011
Обврски за резервирања за користи на вработени	1.316	1.314
	1.316	1.314

Друштвото прави Резервирања за користи за вработените: јубилејни награди и отпремнина за пензионирање. Износот на резервирањата за јубилејни награди и отпремнина за пензионирање се утврдува со актуарска пресметка.

Главни актуарски претпоставки вклучени во актуарската пресметка се:

- Дисконтен фактор од 15%
- Број на вработени подобни за правото на корисити и
- Идните зголемувања на платите имајќи го во предвид општиот индекс на зголемување на плати, промоциите и зголемувањата на платите како резултат на зголемување на минатиот труд.

	2012	2011
Состојба на 1 Јануари	1.314	1.280
Нови резервации	88	34
Искористени резервации	(86)	-
	1.316	1.314

21. Останати обврски

	2012	2011
Обврски спрема вработени	858	1.050
	858	1.050

22. Основна главнина

На 31 декември 2012 година, основната главнина на Друштвото се состои од 21.200 акции (31 Декември 2011 година: 21.200 обични акции). Номиналната вредност по акција изнесува 100 ЕУР искажана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на издавањето на акциите.

Акциите носат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото. Секоја акција на имателот му носи право на еден глас на собранието на акционери.

Акционер	Број на акции	Вредноста на акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Нова Љубљанска Банка д.д.	10.812	100	1.081.200	51%
НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	10.388	100	1.038.800	49%
Вкупно	21.200		2.120.000	

23. Акумулирана добивка

	2012	2011
Акумулирана добивка - ограничена за распределба	30.036	33.939
Акумулирана добивка - слободна за распределба	62.858	26.117
	92.894	60.056

Согласно законските барања, капиталот на Друштвото треба да изнесува најмалку 2.800 илјади ЕУР (172.200.000,00 МКД), кога средствата на двата фонда со кои управува Друштвото ќе достигнат 100.000.000,00 ЕУР. Акумулираната добивка, како дел од капиталот има значајно влијае во достигнувањето на овој износ. Друштвото е должно во секое време да го одржува овој износ на главнина, па според тоа акумулираната добивка неможе целосно да се распредели на акционерите.

24. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти на Друштвото согласно член 3, став 5 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и член 4, став 12 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување се: Нова Љубљанска Банка д.д. Љубљана, НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, НЛБ Лизинг дооел Скопје, Проспера Плус доо Љубљана и НЛБ Склади доо Љубљана, како и членовите на клучниот менаџерски персонал. Состојбата на вкупните вложувања и вкупниот обем на остварени трансакции со поврзаните субјекти изнесуваат:

НЛБ Тутунска Банка АД Скопје

	2012	2011
Парични средства и парични еквиваленти	323	134
Краткорочни депозити	-	9.500
Долгорочни депозити	118.500	127.500
Приходи од камата	11.595	11.641
Однапред пресметани приходи по основ на камата на долгорочни и краткорочни депозити	4.483	4.525
Негативни курсни разлики	19	20
Позитивни курсни разлики	-	2
Побарувања за доспеани камати	-	9
Банкарски услуги – надомести и провизии	243	231
Наемнини	3.193	522
Трошоци за маркетинг активности	208	-
Обврски спрема добавувачи	130	43
Материјални трошоци	483	71
Пренос на средства за порамнување на трансакција – купување на обврзници	25.515	5.503

НЛБ Лизинг дооел Скопје

	2012	2011
Трошоци за наемнини	4.786	9.015
Обврски спрема добавувачи	-	62
Материјални трошоци	705	720

Крајниот сопственик на Друштвото е и краен сопственик на НЛБ Лизинг дооел Скопје.

Проспера Плус доо Љубљана

	2012	2011
Префактурирање на трошоци за член на НО	100	-

НЛБ Склади доо Љубљана

	2012	2011
Приходи од продажба на услуги	98	-

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото вклучени во Трошоци за вработените (белешка 9) се како што следува:

	2012	2011
Краткорочни користи за клучниот менаџерски персонал	21.008	20.722
Долгорочни користи за клучниот менаџерски персонал	2.275	639

Вкупните надомести на членовите на Надзорниот Одбор, кои не се вработени во Друштвото, вклучени во Останати нематеријални расходи (белешка 10) се како што следува:

	2012	2011
Надомести за членови на НО (надворешни лица)	167	90

25. Обврски по основ на оперативен лизинг

Обврските по основ на оперативен лизинг произлегуваат од договорите за оперативен лизинг со поврзаната страна НЛБ Тутунска Банка АД Скопје и НЛБ Лизинг довел Скопје (во 2011 година).

	2012	2011
До една година	4.261	9.537
Од една година до пет години	435	37.019
Над пет години	-	18.030
Вкупно	4,696	64.588

26. Настани кои се случиле по денот на билансот

На 23 јануари 2013 година во Службен Весник на РМ број 13 е објавен Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со кој се извршија измени на висината на одредени надоместоци кои Друштвото ги наплаќа или плаќа, а кои се со важност од 01 јуни 2013. Имено согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување од 01 јуни 2013 надоместокот од секој уплатен придонес не може да надмине 3,75%, а висината на месечниот надоместок од вредноста на нето средствата не може да изнесува повеќе од 0,045%.

Висината на надоместокот кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 3,5% за 2014 година, 3,25% за 2015 година, 3% за 2016 година, 2,75% за 2017 година, 2,5% за 2018 година и 2,25% за 2019 година од секој уплатен придонес.

Висината на месечниот надоместок од вредноста на нето средствата кој го наплатува Друштвото не може да изнесува повеќе од 0,045% за 2014 година, 0,04% за 2015 година, 0,04% за 2016 година, 0,035% за 2017 година и 0,035% за 2018 година.

Согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, започнувајќи од 01 јуни 2013 година, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување нема да наплаќа надоместоци од уплатените придонеси во задолжителниот фонд (2012:0.01%).

Влијанието на променетите % на добивката во 2012 би претставувало намалување на приходите за МКД 7.872 илјади.

